

*A LŐRINCZE LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA*

# PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

*2013. évi*  
*módosított változata 2015*  
*felülvizsgálva: 2017*  
*módosítva: 2020*

## Tartalom

|   |    |
|---|----|
| 1. Az iskola nevelési programja .....   | 6  |
| 1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai .....                  | 6  |
| 1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok .....   | 10 |
| 1.3 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok .....             | 18 |
| 1.4 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....  | 23 |
| 1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai .....  | 25 |
| 1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység .....                           | 27 |
| 1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje .....                                    | 36 |
| 1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel .....                                     | 37 |
| 1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....   | 41 |
| 1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....  | 46 |
| 2. Az intézmény helyi tanterve .....  | 46 |
| 2.2 A 2012-es NAT – kerettantervi óraterv szerint haladunk 2020. szeptember 1-től a 2. és 6. évfolyamtól..... | 49 |
| A választott kerettanterv hatályos 2013. szeptember 1-től az 1. és 5. évfolyamon.....                         | 49 |
| 2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....                           | 52 |
| 2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása ....                      | 53 |
| 2.5 Mindennapos testnevelés .....   | 55 |
| 2.6 A szakköri foglalkozások.....   | 55 |
| 2.7 Projektoktatás .....  | 56 |
| 2.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....  | 57 |
| 2.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái .....                      | 57 |
| 2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása .....                       | 66 |
| 2.11 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....                          | 66 |
| 2.12 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei .....                          | 67 |
| 2.13 A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelvei.....                           | 72 |
| 2.14 Magasabb évfolyamra lépés feltételei.....  | 78 |
| 3. Egészségfejlesztési terv .....   | 79 |

## Preambulum

### ***Mit vár el az állam a köznevelési intézményektől?***

A nemzet felemelkedésének zálogaként a magyar oktatásügy nemes hagyományait a jelen kor elvárásaival és a jövő lehetőségeivel ötvözve, a felnövekvő nemzedékek hazafias nevelése és minőségi oktatása érdekében a köznevelés résztvevői kötelességeinek és jogainak meghatározása, továbbá korszerű tudást biztosító köznevelési rendszer irányítása és működtetése céljából.

**Az iskola hivatalos elnevezése:** Lőrincze Lajos Általános Iskola  
**székhelye:** 9222 Hegyeshalom, Rákóczi F. u. 13.

### **Az iskola emblémája:**



### **Mottónk:**

- ÉRTED
- VELED
- MIATTAD



# Iskolánkról

1994. május 27-e óta viseljük a Lőrincze Lajos Általános Iskola nevet. A névfelvétel hosszú évek pedagógiai törekvéseinek eredménye volt. A kötődést a névadó és az iskola között képes elfogadni tanuló, szülő, pedagógus és a település egyaránt. Iskolánk múltját értékelve a névfelvétele „koronának” is tekinthetjük, de az iskola jövője szempontjából potenciális fejlesztő lehetőség, a határozott arculat erősítésének állandó mozgatója.

A névadó életműve, nyelvész munkája, életvitele, hazaszeretete példaerejű pedagógusnak, tanulóknak egyaránt. Nemcsak tanórán, hanem tanórán kívül szakköri lehetőségek között is kiemelkednek az anyanyelvi kultúra, az igényes anyanyelvhasználat fejlesztését szolgáló tevékenységformák (Beszélni nehéz!-kör, Anyanyelvi vetélkedő).

Eredményesen tevékenykedik iskolánk az Anyanyelvpolók Országos Szövetségének szellemiségében.

Az érzelmi hatás lehetőségein kívül, névadónk életműve a helyi tantervünk sajátosságaiban is fellelhető, beépül a tanítási órák tematikájába, hagyományteremtő, hagyományápoló ereje van.

Szeretnénk, ha diákjaink büszkék lennének arra, hogy a hegyeshalmi Lőrincze Lajos Általános Iskola tanulói. Az iskola emlékfalán álló Lőrincze idézet reméljük, életre szóló hitvallást jelent majd számukra:

**„Anyanyelvi tudásunkat ugyanúgy bővítjük,**

**gazdagítjuk szinte egész életünkben,**

**mint a világról való egyéb ismereteinket.”**

Alapfeladatunk a 6-14 éves korú gyermekek iskolai nevelésével – oktatásával összefüggő minden olyan feladat, amelynek ellátása pedagógia szakértelmet igényel.

Fontos elvárás velünk szemben, hogy minden tanulónk továbbépíthető tudáshoz, ill. ismeretanyaghoz jusson. A továbbtanulás szempontjából fontos alapkészségek, képességek kialakításán túl a német nyelv iránt jelentkezik fokozott igény. Természetesen kiemelt feladatunk az igényes anyanyelvhasználat képességének kifejlesztése, elsajátítása.

A sajátos nevelési igényű /köztük enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók/ nevelését-oktatását a többi gyermekkel azonos iskolai osztályokban /integrált képzés/ végezzük. Az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel rendelkezünk.

Iskolánk a nagyközség egyetlen iskolája.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi, kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán, tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását differenciálással, egyéni foglalkozással, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatunknak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

Pedagógusaink szakmai felkészültségére alapozva kiskörzeti, körzeti tanulmányi versenyek szervezését vállaljuk.

Oktatási és nevelési módszereink megválasztásában elsősorban a jól bevált hagyományokat követjük, de befogadói vagyunk mindazoknak az újításoknak is, melyeket hatékonyaknak tartunk.

A bennünket körülvevő társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, „az életben” boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk hosszú múltja alatt többször változtak az iskolával szemben támasztott társadalmi elvárások, többször kellett átdolgozni programunkat, tanterveinket, de nem változott az iskolában munkálkodó pedagógusok fő célja: **emberséget és tudást adni a felcseperedő hegyeshalmi polgároknak.**

# 1. Az iskola nevelési programja

## *1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai*

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Főbb fejlesztési területek:

- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Önismeret, társas kultúra
- A családi életre nevelés
- A testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

### **Fejlesztendő kompetenciák:**

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Lényegesnek tartjuk a nevelő-oktató munkánk során, hogy a tanításnak nem az ismeretszerzésre kell elsősorban irányulnia, hanem azoknak a készségeknek, képességeknek a fejlesztésére, amelyek lehetővé teszik az ismeretek segítségével, vagy önállóan történő elsajátítását, alkalmazását;

- a nevelő-oktató munka építsen a tanulók együttműködési készségére és akaratára, középpontba helyezve a tanulók tudásának, képességének fejlesztését úgy, hogy ezáltal hozzájáruljon a személyiségük kiteljesedéséhez;
- a tanulók rendelkezzenek alkalmazásképes tudással, az élethosszig tartó tanulás képességével, a személyes boldoguláshoz szükséges kompetenciákkal és egyenlő eséllyel a társadalomba való sikeres beilleszkedéshez;
- a tanulók tegyenek szert olyan használható tudásra, amellyel a magasabb iskolatípusba való lépés biztosított, és amellyel képesek a fejlődő, állandóan változó világban való eligazodásra, illetve képességeiknek megfelelő pályaválasztásra;
- segítsük elő az önálló tanulás képességének a megszerzését, tegyük motiválttá a tanulókat a tudás megszerzésében olyan tanítási-tanulási folyamatok megszervezésével, amelyek a tanító, tanár-tanuló együttes munkájára, valamint a tanulói cselekvések sorozatára építenek, és ezek által a diák alkalmassá válik az önálló tanulásra;
- intenzív differenciálással, fejlesztéssel felzárkóztatjuk a hátrányos helyzetű, lemaradó gyermekeket, illetve segítjük a tehetségeseket a kibontakozásban;
- célunk olyan személyiségek nevelése, akik megtanulják kezelni az őket ért kihívásokat, megoldani a konfliktusokat, és akiben kialakul az az egészséges versenyszellem, amely megőrzi az emberi tisztességet;
- fontos, hogy a tanulók megismerjék és betartsák azokat a legalapvetőbb emberi magatartási normákat, amelyekkel képesek az egymás iránti toleranciára, segítségnyújtásra, a közösségben való együttélésre, illetve aktív beilleszkedésre;
- célunk, hogy fejlődjön felelősségérzetük önmaguk, szűkebb és tágabb környezetük, nemzetünk és hazánk iránt.

A hatékony önálló tanulás kompetenciájának fejlesztésére tanulásmódszertani projektet dolgoztunk ki, melynek megvalósítása pedagógiai munkánk során folyamatosan, továbbá osztályfőnöki órákon történik az éves tantárgyi program szerint.

Tudjuk, hogy ezen célok mindegyikét nem vagyunk képesek teljesíteni minden egyes hozzánk járó tanuló esetében. Ám nevelőink külső és belső továbbképzések, önfelkészítések során igyekeznek megfelelő szellemiséget, módszereket elsajátítani a fejlesztések hatékonysága érdekében.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

A kompetencia alapú oktatásban a hangsúlyt a tevékenységközpontú tanulásszervezésre helyezzük. Napi munkánk során törekszünk a kooperatív módszerek, technikák, a projekt alapú oktatás, differenciálás megjelenésére.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.
3. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

|   | Közvetlen módszerek  | Közvetett módszerek  |
|---|--|--|
| 1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek. | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Követelés.</li> <li>- Gyakoroltatás.</li> <li>- Segítségadás.</li> <li>- Ellenőrzés.</li> <li>- Ösztönzés.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>-A tanulói közösség tevékenységének megszervezése.</li> <li>-Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása.</li> <li>-Hagyományok kialakítása.</li> <li>-Követelés.</li> <li>-Ellenőrzés</li> <li>-Ösztönzés.</li> </ul> |
| 2. Magatartási modellek bemutatása,                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Elbeszélés.</li> <li>-Tények és jelenségek</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>-A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében.</li> </ul>   |



|   |   |  |
|---|---|--|
| közvetítése.                              | bemutatása.<br>-Műalkotások bemutatása.<br>-A nevelő személyes példamutatása. | -A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből. |
| 3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása). | -Magyarázat, beszélgetés.<br>-A tanulók önálló elemző munkája.                | -Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról.<br>-Vita.          |

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

## ***1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok***

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

*A tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ehhez illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.*

*A személyiségfejlesztés kiemelt feladata a pozitív énkép, az önismeret és önértékelés fejlesztése életközeli helyzetekben, szituációkban.*

### **Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok**

Azt az elvet valljuk, hogy egy humánus, demokratikus szellemiségű társadalomban olyan személyiségfejlesztő pedagógiára van szükség, amely a különféle iskolai tevékenységeken keresztül biztosítja a gyermekek ismeretszerzésében és életfeladataik megoldásában a közvetlen és szabad aktivitást, az önálló véleményalkotást, külső kényszer nélkül a társadalom erkölcsi normáihoz való igazodást, a közösségben - közösségi alapon, egymás tiszteletben tartásával - a termékeny, alkotó együttműködést

#### **A) Az értelem kiműveléséhez kapcsolódó feladatok:**

A kognitív képességek fejlesztésén túl fontosnak tartjuk a

- megismerési, felfedezési vágy fejlesztését (logikus gondolkodást kívánó, nyitott jellegű probléma felvetésekkel)

- játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztését
- tanulási teljesítményvágy optimalizálását
- az élethosszig tartó tanulás fontosságának tudatosítását

## **B) A segítő életmódra nevelés:**

A nevelés, a szociális értékrendek megismerésének, a pozitív értékrend elfogadásának és az ezzel összefüggő magatartás elsajátításának, továbbá a szociális képességek kialakulásának és fejlődésének elősegítését jelenti.

### **1. Szociális kompetencia**

**Feladat:** megfelelő szociális szokások, minták, attitűdök, meggyőzések, készségek és ismeretek elsajátításának elősegítése, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a szociális viselkedés alapvető szabályait, megértsék a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét. Olyan iskolai légkört kell kialakítani, amely elősegíti, hogy a tanuló folyamatosan megtapasztalhassa az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit, hiányuk káros következményeit. Kiemelt szerepet kell juttatni a közvetett hatásoknak, élményeknek is (élő és történelmi személyek, irodalmi hősök, csoportok, nemzetek kölcsönhatásainak megismerése.)

**2. Szociális szokások:** hasonló helyzetekben mindig hasonló magatartást, viselkedést váltanak ki.

**Feladat:** Olyan iskolai életrend kialakítása, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvárhatóak.

**3. Szociális minták:** mások szociális viselkedésének, magatartásának vizuális leképezései, amelyek mintegy tervrajzként szolgálják a megfelelő viselkedés megvalósulását.

**Feladat:** élményszerű, pozitív minták feltárása, személyes példamutatással történelmi személyiségek, irodalmi, drámai hősök tetteinek bemutatásán keresztül a környezetünkben élő negatív minták, hatások csökkentése.

**4. Szociális készségek:** olyan tanult pszichikus összetevők, amelyek sajátos célú, tartalmú szociális viselkedés megvalósulásában működnek közre.

**Feladat:**

- készségfejlesztő gyakorlatok alkalmazása
- minta és modellnyújtás
- megerősítés (dicséret, jutalmazás)
- szerepjáték, dramatizálás

**5. Szociális ismeretek:** olyan tartalmak, amelyek lehetővé teszik, hogy az életszerű, olykor bonyolult helyzeteket megismerje, kezelje.

**Feladat:** a lehető legtöbb ismeret cselekvésbe, példákba, esetekbe, esettanulmányokba, de legalább szimulatív esetekbe ágyazottan való feldolgozása.

**6. Szociális kommunikáció fejlesztése:** a non verbális készség fejlesztése (érzelmek kifejezése, imitációs készségek fejlesztése)

**Feladat:** egyrészt a pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában. Másrészt a verbális eszközök fejlesztése annak érdekében, hogy a tanulók képesek legyenek minél eredményesebben érvényesülni a mai bonyolult, nyitott világban.

**7. Együttműködési képesség fejlesztése:** olyan közös érdekeket szolgáló viselkedés, amely önállóan, vagy a vezetéssel, a segítséssel összefonódva érvényesül.

**Feladat:** a pedagógus rendszeresen él a segítő együttműködés formáival (együtt cselekvés, közös feladatmegoldás)

## **8. A versengés képességének fejlesztése**

**Feladat:** A segítő versengés képességének fejlesztése, a tényleges versengési lehetőségek gyarapításával, a szimulatív versengésben rejlő lehetőségek kihasználásával, gazdagításával.

## **C) Egészséges és kulturált életmódra nevelés:**

Az egészséges életmód olyan aktivitás, amely a szervezet, a pszichikum szükségleteinek optimális kielégítését, működését szolgálja. A kulturált életmód a személyes szükségletek, vágyak színvonalas kielégítése. Az iskola alapvető feladata a személyes kompetencia fejlődésének segítése.

### **1. Testi képességek:**

#### **Feladat:**

- A sportági tevékenységek elsajátításán túl a testi képességek kifejlesztése és folyamatos karbantartása
- A testnevelési órák, a minél gazdagabb diáksportköri élet, a település sportolási lehetőségeinek optimális kihasználása
- A kondicionálási és a koordinációs képességek fejlesztése, a különféle táncok tanulásával.
- A kéz ügyesség fejlesztése különféle tevékenységek során, a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során.

## **2. Önellátási képesség**

### ***Feladat:***

- Az önellátó képesség gyakoroltatása, tudatosítása. (egészséges és kultúrált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, rendszeret, a lakás és az osztályterem berendezéseinek rendben tartási igénye, a háztartási és a ház körüli munkák, a közlekedés, a vásárlás szokásai, mintái, készségei)

## **3. Önvédelmi képességek: egészségvédő képességek**

### ***Feladat:***

- A mintaszerűen egészséges életmód ismérveinek megismertetése, az alapvető szokások szakadatlan gyakorlása, folyamatosan észlelt minták elsajátítása (sérülés elhárító esések, önvédelmi fogások, balesetvédelmi szokások)

4. **A vizuális befogadóképesség** fejlesztése érdekében el kell sajátítani a képi-plasztikai kifejezés és a kompozíció jelrendszerének olvasását.

### **Önkifejezési képességek:**

### ***Feladat:***

- Az önkifejezés megfelelően gazdag és igényes tárházának bemutatása, gyakorlása, tudatosítása (előadói képesség, szövegalkotó képesség, improvizációs képesség és vizuális önkifejező képesség.)

## **5. Befogadó képesség**

### **Feladat:**

- A zenei befogadóképesség szándékos fejlesztése, a megfontoltan válogatott zeneművek rendszeres hallgatásával valósítható meg.

## **6. Identitásvédő képesség: a lelki egészség fontos feltétele**

### **Feladat:**

- A realitásoknak, a mélyebb, igazabb értékeknek távlatibb érdekeknek megfelelő viselkedésformák erősítése.

## **7. Önreflexív képességek:**

- Önmegismerő képesség

**Feladat:** A tanulók önismeretének folyamatos fejlesztése oly módon, hogy eredményeként az önmegismerő képesség területén egyre nagyobb sikereket érjünk el.

- Önfejlesztő képesség

**Feladat:** Az önfejlesztő képesség alapozása, a tehetség felismerése

- Olyan szituációk, helyzetek, előadások, beszélgetések szervezése, amely során a gyermek felfedezheti adottságait, amely alapján kialakulhat mi iránt van hajlamuk, rátermettségük.

Önfejlesztő életprogramok kialakításának segítése

- A tehetség kibontakoztatásának segítése

- Önértékelő képesség

**Feladat:** a nevelőmunka során a tanulói önértékelés váljon rendszeressé

## **D) A pályaaorientációt segítő képességek feltárása**

Az alkotóképesség, kreativitás fejlesztése

**Feladat:** Fel kell tárni az alkotó tevékenységre alkalmas tantárgyi tartalmakat

- Olyan tanórán kívüli szakkörök fenntartása, amelyek tartalma felhasználható az alkotó tevékenység működtetésére.

- Nyelvi, szókincsfejlesztő és verbalizációs készségnövelő játékok. Performálás (praktikus készségfejlesztés)

- Esztétikai érzékenység, élményfejlesztés

- Az iskolán kívüli fórumok minél jobb kihasználása (kiállítások, játszóházak)

***Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:***

a) **Hagyományőrző tevékenységek**

- Fontos feladat az iskola névadójának, Lőrincze Lajos emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés november 24-én a névadó születésnapjáról, a Lőrincze iskolák találkozóján való részvétel. A névadó emlékének ápolásához kapcsolódó tevékenység, hogy iskolánkban működtetjük az Anyanyelvápolók Szövetségének iskolai csoportját. Rendszeresen részt veszünk a Beszélni nehéz!-körök országos találkozóján, és működtetjük iskolánkban a Beszélni nehéz! kört.
- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: tanévnyitó-tanévzáró, 1956. október 23-a, 1849. október 6-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, a Költészet napján, Lőrincze - napon, a Diktatúrák áldozatai, a Holokauszt áldozatai, a Magyar nyelv napján, a Magyar nyelv hetében, Nemzeti összetartozás napján, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.

Egyéb rendezvényeink: nyílt tanítási nap, iskolai gálaműsor/anyák napja, farsangi karnevál, téltemetés, adventi hangolódás, Mikulásbál, Évnyitó-, évzáró fesztivál.

- **Szervezeti hagyományaink:**

**Az iskola címere:** Pajzs alakban az iskola épületének rajza  
Lőrincze Lajos Általános Iskola felirattal.

**Az iskola zászlója:** Lőrincze Lajos Általános Iskola feliratot  
viselő nemzeti színű zászló .

- b) **Diákönkormányzat.** A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

- c) **Napközi otthon.** Amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-4. évfolyamon napközi otthon, és az 5-8. évfolyamon tanulószoba működik. A tanítás nélküli munkanapokon biztosítunk felügyeletet, ha ezt a szülők igénylik.
- d) **Diákétkeztetés.** A napközi otthonba felvett tanulók menzás, vagy napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. A napközibe nem járó tanulók számára – igény esetén – ebédet (menzát), vagy napi háromszori étkezést biztosít az önkormányzat által fenntartott konyha.
- e) **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, - **az esélyegyenlőség biztosítása**- a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.
- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti egy felzárkóztató órát szervezünk.
  - A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére támogatást nyújtunk a segítséget igénylő tanulók számára.
  - Szakköri órakeretet biztosítunk a helyi tantervünknek megfelelően német nyelvi és angol nyelvi tanórán kívüli foglalkozásra.

További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

- f) **Iskolai sportfoglalkozások.** Az iskolai sportfoglalkozások a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Évente egy alkalommal iskolai sportnapot szervezünk.

- g) **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- h) **Versenyek, vetélkedő, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken



való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

Évente szervezett versenyek a fenntartó támogatásával:

1. Kiskörzeti tanulmányi verseny 1-4 évfolyam számára - iskolánk szervezi;
2. Vers- és prózamondó verseny 1-4. évfolyam számára - változó helyszínen
3. Bolyai Anyanyelvi csapatverseny (megyei, országos szervezés)
4. Barsi Ernő Megyei Népdaléneklési verseny
5. Bendegúz Nyelvész verseny (megyei)
6. Lőrincze kupa

Iskolánk szervez még Anyanyelvi játékok vetélkedőt és Népdaléneklési versenyt körzeti szinten, alapítványi támogatással. Továbbá tanulóinkat német nyelvi, történelem, népdaléneklési, természetismereti, mesemondó, matematika, kémia, rajz és a diákolimpiai versenyeken túl egyéb sportversenyeken is indítjuk alapítványi, önkormányzati támogatással.

- i) **Tanulmányi kirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Évente egy alkalommal iskolai szintű kirándulást, vagy akadályversenyt szervezünk - melyen tanulóink, a szülők és a pedagógusok együtt vesznek részt – a közösségfejlesztés érdekében. Továbbá, lehetőség szerint, a szülők támogatásával, a határon túli magyar lakta településekre (Határtalanul! program), illetve a 4. évfolyam számára erdei iskola.

- j) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

A Lázár Ervin Program résztvevőjeként valamennyi 1-8. osztályos diák évente egyszer ingyen jut el színházi, tánc- vagy cirkuszi előadásra, őshonos állatok bemutatóhelyeire. Így a diákok a tanórákon kívül játszva, szórakozva is ismereteket szerezhettek.

- k) **Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
- l) **Iskolai könyvtár.** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- m) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- n) **Hit- és erkölcsstan oktatás.** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvételre vonatkozóan a szülők nyilatkozatban jelzik a szándékot.

### ***1.3 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok***

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

*A társas kapcsolatok fejlesztésénél előtérbe helyezzük a tanulók toleranciára nevelését, az együttműködési készség kialakítását, az inkluzív iskola megteremtését, a másság elfogadását.*

#### **A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok**

*A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.*

#### **A közösségfejlesztés fő területei az iskolában:**

- tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák)
- tanórán kívüli foglalkozások (napközi, kirándulások, szakkörök), sikeres Határtalanul! pályázat esetén témanap szervezése:
- Nemzeti összetartozás

-Határtalanul! címmel

-diákönkormányzati munka

- szabadidős tevékenységek

Mind a négy terület tevékenyen hozzájárul:

-a tanuló közösségi magatartásának kialakításához,

-véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,

-a közösségi szokások, normák elfogadásához,

-a másság elfogadásához,

-az együttérző magatartás kialakulásához,

-a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

### **Közös követelmények:**

-A tanulók ismerkedjenek a különböző népek, kulturális-, vallási csoportok szokásaival, életmódjukkal. Legyenek megértőek, nyitottak a különböző szokások, életmódok, kultúrák iránt, s tolerálják, a másságot társaikban is.

-Fejlesszük a beteg, sérült, fogyatékos, kisebbségi népcsoportokhoz tartozó embertársak iránti elfogadó, segítőkész magatartást.

-A tanórán kívüli foglalkozások (szabadidős programok, kirándulások, kiállítások, rendezvények látogatása stb.) segítse megismerni és megbecsülni a különböző kultúrákat, fejleszteni tolerancia készségeiket.

-Iskolánk nemzetközi kapcsolatait, - Zurndorf, valamint a határon túli magyar iskolák- Somorja, - azok ápolása a jövőben is jó közösségi nevelési lehetőség.

-Szerezzenek tapasztalatokat tanulóink az együttműködés, a konfliktusok közös megoldása terén.

-Fejlődjön kommunikációs kultúrájuk, a véleményalkotás és kifejezés, érvek kifejtése, megvédése, értelmezése területén.

-Fontos, hogy fiataljaink az egyre gazdagabb információs környezetben is eligazodjanak, illetve azt kritikus módon, szelektíven tudják használni.

- Őrizzék, gyarapítsák tanulóink közvetlen környezetük értékeit.

- Fordítsanak gondot magukra, legyenek igényesek önmagukkal szemben is.

- Közvetítsünk helyes értékeket, ismereteket a tágabb környezet óvására, megbecsülésére is.

## **Tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok**

Elsődleges, legfontosabb célunk a spontán, véletlenszerűen alakult csoportokból olyan valódi közösséget formálni, amely a közös cél érdekében képes a közös értékrend elfogadására és a tanórán belül is ennek megfelelően viselkedni. Ennek érdekében az alábbi feladatokat kell megvalósítanunk.

### **A tanulás támogatása:**

- kölcsönös segítségnyújtással,
- a tanulmányi és munkaerkölcs erősítésével,
- tanulói kezdeményezések segítése
- közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése
- olyan nevelőkollektíva kialakítása, erősítése, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival tevékenységét koordinálni tudja
- különböző, változatos munkaformákkal (kooperatív munka, csoportmunka, differenciált csoportmunka, kísérlet, verseny stb.) az együvé tartozás,
- az egymásért való felelősség érzetének erősítése
- tanuljanak meg gyermekeink tanulni
- tudják, hogy életük során többszöri pályamódosításra kényszerülhetnek.

### **A tananyag elsajátítása**

- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez, amely segítse elő harmonikus kapcsolat kialakítását a természet és társadalmi környezettel
- biztosítson elegendő lehetőséget közösségi cselekvések segítésére
- alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, hazaszeretetet

- ösztönözzön a környezet hagyományainak feltárására, ápolására
- késztesen a közösségért, szűkebb és tágabb környezetért végzett egyéni és közösségi cselekvésre
- alakuljon ki a tanulóknál bátorító, vonzó jövőkép, erősödjének a környezet iránti pozitív érzelmek

### **Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai**

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formái és a közösen átélt kirándulások, túrák, nyári táborok, napközis szabadfoglalkozások érzelemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

#### ***Feladatok:***

- pozitív gyermek-pedagógus kapcsolat kialakítása
- jó légkör megteremtése
- együttes pozitív élmények biztosítása
- a gyermekekkel közösen szervezett tevékenységek
- közös munkálkodás az együtt megválasztott közeli és távoli célok érdekében, amelyek a szűkebb-tágabb környezet (iskola, lakóhely) szempontjából is értékesek
- az önállóság lehetővé tétele, a felelősség, az önkormányzó-képesség kialakításának fejlesztése;
- megfelelő szervezettség, rend, fegyelem;
- az együttlét nyugodt biztonságát adó normák, szabályok közös alkotása és azok megtartása, szükség szerinti módosításuk;
- az együttes tevékenységek, a csoport önállóságának és a tagok egyéni munkájának, magatartásának, önállóságának rendszeres értékelése, ezen keresztül a közös és az egyéni értékrend folyamatos formálása
- az együvé tartozást erősítő hagyományok megteremtése, ápolása és továbbfejlesztése

### ***A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai***

A diákönkormányzatok a tanulók önrányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók a pedagógus-irányítóval együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

***Feladatok:***

- Olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak.
- A kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése.
- A régi tevékenységek mellett új hagyományok megteremtése.
- Olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban, és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség.
- A közösség iránti felelősségérzet kialakítása, fejlesztése.
- A közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése.
- Olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

***A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai***

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez.

A tevékenységeket élményre épülő, problémamegoldást fejlesztő módszerekre kell építeni.

***Feladatok:***

- Jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel.
- Olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé, élővé teszik kulturális örökségünket.
- A csoporton belüli kapcsolatok erősítése.
- A csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozásvezetők elfogadása, az együttműködés megalapozása, fejlesztése.

- A tevékenységformákat hasssa át a kölcsönösség és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés.
- Az egyes tevékenységformák tematikájának kidolgozását határozza meg az elsajátítandó ismeretek készségi szintjévé alakítása mellett életkorhoz alkalmazkodó kapcsolatteremtési mód.
- Olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.
- Olyan az osztályközösségektől függetlenül működő, a tanulók érdeklődési körét figyelembe vevő szakköröket hozunk létre, melyekben akár különböző korosztályú tanulók vehetnek részt, tehetségüket kibontakoztatva.
- Szívesen bekapcsolódunk olyan, akár országos programokba, pályázatokba, amelyek elősegítik, hogy diákjaink megismerhessék kulturális örökségünket, gazdagodjon szabadidős tevékenységük.
- Támogatjuk olyan spontán szerveződésű, értelmes célt megfogalmazni tudó csoportok szerveződését, amelyek hozzásegítik diákjainkat közösségi magatartásuk erősítéséhez
- Olyan nyári táborokat szervezünk, vezetünk, melyek alapoznak a tanulók sokoldalú személyiségfejlődésére, aktivitására, erősítve ezzel új közösségekhez való kötődésüket és pozitív életszemléletüket. (napközis tábor, doborgasziszigeti tábor)

## ***1.4 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok***

### **1.4.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai**

Cél: az egészségtudatos szemlélet kialakítása, legyenek képesek a diákjaink az egészségükért tenni, áldozatot hozni.

Évente két alkalommal egészségnapot, félévente egészségfejlesztési órákat szervezünk. Lehetőség szerint részt vesznek a 7-8. évfolyamosok a mosonmagyaróvári „Szertelen nap” – drogrevenüciós programjain.

Az egészségfejlesztés ismereteit –táplálkozás, életmód, mozgás, drog - elsajátíthatják osztályfőnöki, etika, biológia, kémia, testnevelés és technika órákon.

A pedagógus a diákkal való találkozás alkalmával megtekinti a tanulók ruházatát, tisztaságát. Figyel a betegségekre utaló jelekre, nyugtalanságra, dekoncentrálttság jeleire.

További feladatai:

-Beszámolástól való félelem feloldása.

-Iskolai baleset megelőzés

- Betegyanús tanulók orvoshoz irányítása
- Tanterem, folyosó tisztaságának megőrzése
- Napközis étkezés rendjének kialakítása
- Állandó tanácsadás a védőnő közreműködésével (higiéné, szexuális élet, fogamzásgátlás, abortusz, terhesség, nemi betegségek, daganatos betegségek – önvizsgálat, drog, alkohol, dohányzás, testsúlyproblémák, elsősegélynyújtási alapismeretek témakörökben)

### **Higiénés nevelés**

- tanulók higiénés állapotának ellenőrzése
- környezethigiéniára való nevelés (felelősök választása: tisztaság, iskolakert, folyosó, növénygondozás, állatgondozás)
- étkezés (kézmosás, szalvéta)

### **Lelki egészségvédelem**

- Személyiségfejlesztő foglalkozások
- Önismeret fejlesztő foglalkozások
- A kedvezőtlen pszichés állapot mielőbbi felismerése, visszaszorítása, korrigálása (ezek felismerése a pedagógusok, a diákközösség, és az iskolapszichológus együttes feladata)

### **Tennivalók beteg gyermekekkel:**

- szülők értesítése
- kísérettel, vagy a szülő tudtával kíséret nélkül elhagyhatja a gyermek az iskolát
- adott esetben mentő értesítése

### **1.4.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása**

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- Képesek legyenek tanulóink a segítségre szoruló felismerésére és a segítségnyújtásra.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) Előadások, ismeretek közlése
- b) Gyakorlati fogások elsajátítása



## ***1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai***

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

***A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:***

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti-, felvételi-, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,

- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Részvevője az önértékelési folyamatoknak (pedagógusi, vezetői, intézményi)

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

### ***Az osztályfőnök feladatai és hatásköre***

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola szociális segítőjével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Órát látogat az osztályban.
- Szükség esetén családlátogatást végez.

## ***1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység***

### **1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek**

Tehetséges az a személy, aki valamilyen emberi tevékenységben az átlagot meghaladó képességgel, vagy képességek együttesével rendelkezik, és átlagon felüli teljesítményre képes.

A tehetséget befolyásolják a velünk született adottságok és környezeti hatások, de kibontakoztatásában nagy szerepük van a különböző személyiségjegyeknek is.

A tehetség három összetevője:

1. az átlagon felüli képesség,
2. a feladat iránti elkötelezettség,
3. és a kreativitás.

A három tényező egybeesése adja a tehetséget, amelynek szociális háttere az iskola, a társak és a család.

#### ***A tehetség kritériuma, területei, jellemzői***

A tehetség fogalmának legalább négy kritériumát figyelembe kell venni:

1. potenciális lehetőséget jelent;
2. kiemelkedő teljesítményt produkál;
3. társadalmilag hasznos és elismert;
4. sikerélménnyel jár.

A tehetség különböző területeken figyelhető meg:

- a. intellektuális képességek,
- b. művészeti képességek /zene, képzőművészet/,
- c. pszichomotoros képességek /tánc, sport, stb./
- d. szociális képességek /kommunikáció, más emberre való hatás képessége/

A felsorolt képességek fejlesztését iskolánk feltételei és külső kapcsolatai révén felvállaljuk.

- a. A tehetséges egyén jellemzője
- b. a kreativitás, vagyis képes divergens gondolkodásra, melynek jellemzői az originalitás, flexibilitás.
- c. a feladatelkötelezettség /motiváló, dinamizáló tényező/.

kíváncsiság, érdeklődés, szorgalom, kitartás, becsvágy, teljesítmény motiváció.

### ***A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek formái***

- 1) Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulásszervezés.
- 2) A nem kötelező, tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások
- 3) Szakkörök
- 4) Versenyek, vetélkedők (szaktárgyi, sport, kulturális, művészi)
- 5) A továbbtanulás segítése – felvételi előkészítések

### **A tehetséggondozás célja, feladata**

A tehetséggondozás célja, hogy az átlagot meghaladó képességgel vagy képességek együttesével rendelkező tanulókat megtanítsuk arra, hogy képessé váljanak a megszerzett tudást az egész életen át tartó tanulás eszközeként használni, s átlagon felüli eredményeket felmutatni.

Feladataink:

Olyan feltáró tevékenység, melynek segítségével tanulóink képességeinek és érdeklődéseinek felfedezésére nyílik lehetőségünk. Tehetséggondozás, tehetségfejlesztés tudatos, célirányos program szerint. A továbbhaladás biztosítása, a tehetségének megfelelő középiskolai intézménybe történő irányítással, amely megfelelő út a céljai eléréséhez.

Minden tanárnak ismerni kell azokat a mutatókat, amelyek halmozott előfordulása esetleg tehetséget sejtet. Indokolttá válik tehetséggondozó tanárok kiválasztása, felkészítésük /továbbképzésük/. A tehetségek felismerésében nemcsak a tanár pedagógiai érzékére, tapasztalataira hagyatkozunk, hanem szükség van módszeres mérésre, tulajdonságlisták megismerésére, értelmezésére, helyi adaptációjára. Tekintettel kell lennünk arra is, hogy az egyes adottságok egyénileg más és más életkorban kerülnek felszínre. Igen korán felismerhető a zenei, a matematikai, a rajz, a sport tehetség, de van rá példa, hogy ezek is csak később bontakoznak ki, hiszen a gyerekek érési üteme különböző.

### **A tehetséggondozás szinterei**

- a. nyelvi tehetséggondozás
- b. szakkörök,
- c. tanulmányi versenyek,
- d. sportkör, énekkar,

- e. sportversenyek, művészeti versenyek (rajz),
- f. iskolán kívüli partnerkapcsolatok révén,
- g. könyvtári órák,
- h. tanulmányi kirándulás,
- i. projektnapok.

### **1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program**

*Fontos feladatunk a tanulási esélyegyenlőség biztosítása, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felkarolása, segítése. Ennek érvényesítéséhez iskolánk a fenntartóval, családokkal, civil szervezetekkel együttműködve biztosítja a nevelő-oktató munka feltételeit:*

*- kulcskompetenciák megalapozása;*

*- tanulási nehézségek feltárása;*

*- tanulók személyiségének a megismerése;*

*az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények alkalmazása.*

*A szociális hátrányok és a tanulási nehézségek leküzdését segítő felzárkóztató tevékenységeket órarendbe illesztve differenciált foglalkozás keretében, illetve tanítási órán kívüli foglalkozásokon, pl. napközi otthon tanulmányi ideje, korrepetálás keretében valósítjuk meg.*

Az iskolánkba járó gyermekek 20-22 %-a jelentős szociális, **műveltségi hátránnyal** érkezik iskolánkba. Vannak, akik csonka családban élnek, munkanélküli felnőttekkel vannak körülveve. Az elégséggel éppen hogy átbukdácsoló, kudarcélményekkel bőven felvértezett tanulók számára a család normái és az iskola nehezen feloldható kettősséget eredményez.

Ha tudomásul vesszük a fentieket, akkor azok a következő feladatokat állítják eléink:

- megfelelő szociális és tanulási környezet biztosítása
- egyes gyerek személyiségének minél alaposabb megismerése, s ennek megfelelően a pedagógiai módszerek, szervezeti keretek differenciált alkalmazása a személyiség egészének fejlesztése érdekében
- az esélyteremtés minél több gyermek számára mindarra, amelynek kihasználására ő is erőfeszítéseket tesz.

- olyan motivációs szint elérése, mely a tanulót is aktivitásra készíti, amelyben ő is felelős saját eredményeiért.

Iskolánkban vállaljuk a többi tanulóval együtt nevelhető **sajátos nevelési igényű** tanulók fejlesztését. Integrációs törekvésünk, speciális pedagógiai fejlesztő gyakorlatunk a pedagógusok bevonásával alakul.

Nevelési szempontból fontosnak tartjuk a gyerekek közös nevelését, annak átélését a mindennapokban, hogy nem vagyunk egyformák, s azt, hogy a toleranciánál nem beszélni kell, hanem gyakorolni.

/ A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásánál, nevelésénél a helyi tanterv elkészítésénél figyelembe vesszük a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelvét is./

#### A tanulási nehézséggel küzdő tanulók jellemzői

- a. fejletlen kognitív képességek, a képzelet, a koncentrálóképesség alacsony szintje,
- b. emocionális problémák,
- c. szociális, kulturális vagy nyelvi hátrányok,
- d. lassú munkatempójú tanulók,
- e. hosszú távú speciális tanulási nehézségekkel küzdő tanulók: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, súlyosabb beszédhibák.

A magatartási zavarok is hatással lehetnek a tanulók tanulmányi előmenetelére: teljesítményük hullámszóvá válhat.

#### **A felzárkóztatást segítő program célja és feladata**

Célunk a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók megsegítése, a következő módon:

A tanulási kudarc elkerülése érdekében az első osztályos tanulókat tanév elején szűrjük, tanulási képességüket vizsgáljuk.

A feltárt részképesség zavarokat igyekszünk megszüntetni, az egyéni képességekhez alkalmazkodó tanulás megszervezésével.

Törekszünk időben felismerni a speciális tanulási zavarokat, a tanulásban folyamatos, intenzív segítséget nyújtunk.

A hátrányos helyzetű tanulókat osztálykeretben differenciált feladatokkal, tanórán kívül egyéni foglalkozáson felzárkóztatjuk.

Kihasználjuk a napközi otthon és a tanulószoba adta lehetőségeket (helyes tanulási technikák, tanulási szokások kialakítása, helyes időbeosztás)

A korai tanulási zavarok korrekciójára, fejlesztő pedagógiai eszközökkel törekszünk a káros hatások megszüntetésére, ellensúlyozására.

#### Alapvető feladatunk:

A nevelő-oktató tevékenység során figyelembe vesszük a gyermek egyéni képességét, fejlődési ütemét, szociokulturális helyzetét.

Figyelemmel kísérjük a tanórai és tanórán kívüli viselkedésüket.

Törekszünk a tanulási nehézségek okainak feltárására egyéni és közös beszélgetésekkel.

Jó kapcsolat a szülővel, a hatékony, önálló tanulás elősegítése érdekében.

Differenciált képességfejlesztéssel igyekszünk az 5-6. osztályban elkerülni a tanulásban való lemaradást.

Tudatosan gondolunk a tanulási zavart mutató tanulóakra a módszer, a motiválás, a feladat, a taneszközök kiválasztásánál, a tanulás szervezésénél és az értékelésnél.

Szükség esetén a tanulási zavart mutató gyermeket a fejlesztő pedagógus foglalkoztatja, egyéni fejlesztési terv alapján.

A speciális tanulási zavar okainak feltárását a nevelési tanácsadó végzi. Szükség esetén a Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálatát kérjük. A sajátos nevelési igényű tanulókat a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye alapján gyógypedagógiai megsegítésben részesítjük.

Az osztályfőnökök feladata a továbbtanulás irányítása, segítése, amely meghatározó lehet az egyén további boldogulása, aktív állampolgárrá válása szempontjából.

A fejlesztés személyi feltételei: gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus, pedagógiai asszisztens, elfogadó tantestületi magatartás, és szakmai, módszertani felkészültség.

#### • fejlesztő pedagógus alkalmazása

Munkakörének lényege, hogy rövid időszakokra az osztálytermen kívül egyénileg vagy kisebb csoportokban foglalkozik a gyermekek képességeinek fejlesztésével.

A fejlesztés tartalma - az előzetes szakvélemények alapján - képességek, részképességek fejlesztése, amely nem feltétlenül egy adott tantárgyban elért teljesítés növelését szolgálja, vagy legalábbis nem direkt módon.

#### • gyógypedagógus alkalmazása

Munkakörének lényege: az enyhe fokban értelmi fogyatékos, a sajátos nevelési igényű gyermekek oktatása-nevelése, a tanulókat részben a tanórától kivéve adja meg a speciális tartalmi és eljárásbeli kiegészítő pedagógiai szolgáltatásokat.

- a tartalmi szabályozás központi dokumentumának alkalmazásakor a helyi dokumentum megvalósulásához elvi útmutatást adjon.

- pedagógiai asszisztens alkalmazása

Munkakörének lényege: közreműködik a tanulót fejlesztő, korrekciós tevékenységben, egyénileg segít a tanulónak a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon. Segítséget nyújt a korrepetálásokon, egyéni foglalkozásokon. Támogatja a pedagógusok munkáját.

- logopédus igénylése a beszéd fogyatékkal élő tanulóink számára
- kapcsolatot tartunk a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel /nevelési tanácsadó, szakértői bizottság/

Tárgyi feltételek: megfelelő helyiség a fejlesztő foglalkozások megtartásához, fejlesztő eszközök, játékok, könyvek, foglalkozási füzetek, feladatlapok a sikeres fejlesztéshez.

### **1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése**

A beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek (más szóval nehezen nevelhető gyermekek) más-más tünetben megnyilvánuló magatartási rendellenességet mutatnak. Kit tekinthetünk nehezen nevelhetőnek?

A nehezen nevelhető gyermekek magatartása jelentősen eltér az adott életkorban elvárható helyes magatartástól.

Az iskolai környezetben nem releváns magatartást mutatnak, alkalmazkodási, beilleszkedési nehézségekkel küzdenek. Az általánosan használt nevelési eljárások nem hatékonyak náluk. Nem képesek alkalmazkodni a környezetükben érvényes szociális szabályokhoz.

#### ***A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység célja, feladata***

Célunk a beilleszkedési, magatartási zavarral küzdő tanulók megsegítése a következő módon:

A beilleszkedési zavarok, magatartási rendellenesség okait feltárjuk, a tanulói probléma megszüntetését elősegítő feladatokat megjelöljük. (egyéni vagy kiscsoportos foglalkozás keretében)

Az első osztályba érkező gyerekek képességeit megismerjük év eleji szűréssel. Figyelembe vesszük a nevelési tanácsadóba járt gyerekekről készült szakvéleményt.



Együttműködünk a szülőkkel, a gyermekek egyéni adottságainak, képességeinek, fejlettségének megismerése érdekében.

Keressük:

**a problémás viselkedést kiváltó okokat, megfelelő segítséget nyújtunk, egyéni bánásmódot biztosítunk.**

#### **1.6.4 A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős/szociális segítő feladatai**

Az intézményi célok között megfogalmaztuk a gyermek reális énképének kialakítását, a személyiség autonómiájának építését. Ehhez nélkülözhetetlen a gyermekek szociális háttérének ismerete.

A törvényben meghatározott feladatok elvégzése - gyermekek védelmével foglalkozó tevékenység - tantestületünk felelősségteljes kötelezettsége. A gyermekvédelmi felelős a szociális segítővel együttműködve tevékenykedik, tényfeltáró és feladatmegoldó munkájukat segíti az iskolavezetés, az osztályfőnök, a DÖK, az SZM és a pedagógus közösség.

##### **1.6.4.1 Fogalmak értelmezése**

A közös gondolkodás előfeltétele a fogalmak egységes értelmezése.

**Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozat alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerint aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy.
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban,

illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

### **Halmazottan hátrányos helyzetű**

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.

**Veszélyeztetettség** a hátrányos helyzet legsúlyosabb esete.

Veszélyeztetett az a gyermek, aki egyébként személyiségében ép, normális, de annak fejlődésében erősen gátolt. A gátló tényezők fel nem számolása megfordíthatatlan törést jelent a tanuló személyiségének további fejlődésében.

A veszélyeztetett helyzetben nem a szociális tartalom a hangsúlyos, hanem a pszichikus, a pszichés összetevő.

Amíg a hátrányos helyzet elsősorban a személyiség egyik szférájának, a tanulásnak a fejlődésében okoz problémát, addig a veszélyeztetettség az egész személyiség fejlődését gátolja, és azt negatív irányba tereli.

Tehát különböző devianciák, életvezetési problémák, önértékelési zavarok, erkölcsi defektusok jelentkezésének veszélyével kell számolni.

Az iskola nem képes arra, hogy a családok közötti szociális különbséget ellensúlyozza.

Az iskola megfelelő motivációs háttérrel teremt, hogy segítse a gyermeket az iskolai kudarcok elkerülésében, a közösségbe történő beilleszkedésükbe.

Mindenekelőtt legfontosabb a prevenció.

#### ***1.6.4.2 A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos célok, feladatok***

A szociális hátrányok enyhítése érdekében az iskola gyermekvédelmi felelőse/szociális segítő az osztályfőnök jelzése alapján nyilvántartásba veszi a tanulót, és segítő szándékkal felveszi a kapcsolatot az érintett tanuló szüleivel.

A fentiekhez nélkülözhetetlen:

- a gyermeket körülvevő közvetlen háttér, a szociális mező feltérképezése. Elsősorban a családi körülmények megismerése, az iskolai beilleszkedést segítő vagy hátráltató tényezők számbavétele;
- erre a területre vonatkozó törvények ismerete és betartása;

- az iskola gyermekvédelmi felelősének megbízása, munkaköri leírásának elkészítése;
- az osztályfőnökök gyermekvédelmi munkájának pontos körülhatárolása, a veszélyeztető tényezők felmérése, az okok-okozatok kezelése, ill. a megszüntetésükre való törekvés;
- kiszűrni a hátrányos helyzetű tanulói kört, majd érdemben úgy támogatjuk, hogy ne váljon belőlük veszélyeztetett gyermek.

A pedagógus helyes attitűdjének ismérvei

- Fokozott odafigyelés, lelkiismeretesség.
- Fontos, hogy pozitív nevelői elvárást fogalmazzunk meg a gyerekekkel és szüleikkel szemben.
- Ne diszkrimináljuk, ne különböztessük meg a gyerekeket családi körülményeik miatt.

Szükség esetén az osztályfőnök ezeknél a családoknál családot látogat, melynek tapasztalatairól tájékoztatja az iskolavezetést.

Intézkedések a segítségre szoruló családok gondjainak enyhítésére:

- egész napos ellátás biztosítása / napközi, tanulószoba /
- diákétkeztetés / kedvezményekkel /
- családlátogatások
- nevelési segítség nyújtása, tanácsadás
- felzárkóztató foglalkozások szervezése a tanulási nehézségekkel küzdők számára
- a gyermek nevelési tanácsadóba irányítása /családsegítő/
- étkezési hozzájárulás
- táborozási, osztálykirándulási költség – hozzájárulás megítélése, elbírálása
- rendszeres és rendkívüli segélyre történő javaslattevés.

Ahol a családi élet, a családi háttér sérült, hiányos, ott meg kell próbálnunk a baráti összefogás lehetőségét, új perspektívát teremteni az arra rászoruló gyermekek számára.

Nagy segítséget, jelentős belső tartalékot jelenthet a problémás esetekben a szülők szemléletformálása.

Felmérjük az iskolai ártalmakat /túlterheltséget, feszültséget, a különböző eredetű frusztrációkat/, a sikert, megelégedettséget, a pozitív élethéberéseket kiváltó szituációkat.

## Prevenció

- a. Osztályfőnöki órákon történő felvilágosítás.
- b. Iskolaorvos, védőnő közreműködésével felvilágosítás, tanácsadás  
/ pl. alkoholfogyasztás, dohányzás, drogok /.
- c. Megfelelő önismeret kialakítása, az önkritika, a jogok-kötelességek tisztázása.

Ismeretterjesztés, felvilágosítás a legális és illegális drogok használatának egészségkárosító következményeiről.

### 1.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

*A szociális és állampolgári kulcskompetencia fejlesztésével csökkentjük a tanulók között meglévő szociális hátrányokat és elősegítjük az egyenlő esélyek elvének érvényesülését a továbbtanulásnál és a munkaerőpiacon.*

A pedagógusok empátikus tevékenységét feltételezi, valamint a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal, Védőnői Hálózattal való szoros együttműködést.

Intézményünk semmilyen vonatkozásban nem folytat szegregációs gyakorlatot.

Sőt, Hegyeshalom község szociokulturális adottságait figyelembe véve intézményünk évek óta tudatosan és tervszerűen törekszik a gyerekek/tanulók esélykülönbségeinek mérséklésére.

### 1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A tanulók, a tanulóközösségek és a diákkörök /szakkörök/ érdekeik képviseletére diákönkormányzatot /továbbiakban DÖK/ hoznak létre.

A DÖK tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, saját Szervezeti és Működési Szabályzat alapján végzi tevékenységét.

A nevelőtestületi értekezleteken és az iskolavezetés értekezletein a diákönkormányzatot segítő tanár képviseli a tanulók érdekeit.

Az iskola tanulóinak tájékoztató és tájékozódó fóruma a diákközgyűlés, melyet évente egy alkalommal hívnak össze.

A tanítás nélküli munkanapok egyikének programját a DÖK javaslatának figyelembe vételével, bevonásával szervezzük

A diákközgyűlésre a tanulók diákképviselőket választanak.

A diákközgyűlés résztvevői: a küldött tanulók, az iskola igazgatója, a DÖK-támogató tanár, az érdeklődő pedagógusok.

A diákönkormányzat véleményét – a hatályos jogszabályok szerint – be kell szerezni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt

Egyetértési jogot gyakorol az iskolai diákönkormányzat az iskolai tankönyvellátást, tankönyvrendelést illetően.

### ***1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel***

*Kiemelt figyelmet fordítunk a kompetencia alapú oktatás során megváltozott pedagógus szerepre, mely nagymértékben befolyásolja a tanár-diák kapcsolatot. Az oktatás során a hagyományos tanári szerepek egyre inkább háttérbe kerülnek, és a tanár a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon inkább segítő szerepben van jelen.*

*Fontos, hogy minden szülői fórumon megtörténjen a szülők tájékoztatása a kompetenciaalapú oktatás előnyeiről, a kulcskompetenciák fejlesztésének fontosságáról és a nyilvánosságra hozott kompetenciamérési eredmények helyes értelmezéséről.*

Az iskola mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulók érdeklődésére épít, figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

Ezen együttműködés

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség

- megvalósulási formái - a kölcsönös támogatás és a

- koordinált pedagógiai tevékenység

- feltétele: - a kölcsönös bizalom és tájékoztatás

- az őszinteség

- eredménye:

- a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség

### 1.8.1 A szülő, tanuló, iskola együttműködésének formái.

#### Az iskolahasználók /szülők/ közösségének szervezetei

- Az osztályok szülői munkaközösségei
- Az iskolai Szülői Munkaközösség Választmánya

#### A szülők tájékoztatásának formái

| Szóbeli                                 | Írásbeli                 |
|---|--------------------------|
| - Iskolai és osztályszülői értekezletek | - KRÉTA felület          |
| - Fogadóórák                            | - Iskolai hirdetőtáblák  |
| - Nyílt tanítási órák                   | - Iskola honlapja        |
| - Családlátogatás                       | - Tájékoztató szórólapok |
|   | - Falu TV                |

### 1.8.2 A nevelőtestület szervezetei

- Az iskolában működő tanítók munkaközössége és pedagógiai munkaközösség, melyek tevékenységét a Köznevelésii Törvény és az iskolai SzMSz határozza meg.
- ideiglenes "ad-hoc" munkaközösségek eseti feladatok megoldására

/Nagyobb versenyeket, rendezvényeket előkészítő, szervező munkaközösség pl.: Lőrincze-nap, kiskörzeti versenyek stb./

### 1.8.3 Iskolai szintű kirándulás

Az együttműködést, közösségformálást kívánja segíteni: évente egy alkalommal a tanulók, szülők, pedagógusok közös kiránduláson vesznek részt.

### 1.8.4 Szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak

Iskolánkban a szülők érdekeinek képviselőjét a **Szülői munkaközösségek** látják el.

#### Szülői értekezlet

##### Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,

- az országos és a helyi közoktatáspolitikai alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

### **Fogadó óra**

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

### **Családlátogatás**

Főleg az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelősök feladata a környezettanulmányozás, közvetlenebb kapcsolat kialakítása, a tanulóval kapcsolatban fennálló problémák megoldása céljából /Probléma esetén többször is előfordulhat./

### **Nyílt nap**

Meghatározott napon minden érdeklődő részt vehet a kijelölt tanítási órákon.

Célja: betekintés az iskola belső világába. A szülők megfigyelhetik gyermekük iskolai tevékenységét.

A szülői értekezletek, fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.

### **Az iskola működésében a következő szülői szerepek jelennek meg:**

- a szülő, mint a **szolgáltatás megrendelője** kérheti
  - szabadon választható tanórán való részvétel lehetőségét
  - az ifjúságvédelem segítségét

- a logopédus segítségét
- a napközi otthonos ellátást
- az étkeztetési hozzájárulás csökkentését
- a nem kötelező, tanórán kívüli foglalkozások szervezését
- A szülő, mint a **tanulási-nevelési folyamat segítője** az alábbi területeken tevékenykedhet
  - a "Versenyképes Tudásért" Alapítvány támogatásában
  - az iskola eszközparkjainak gazdagításában
  - az iskola esztétikai arculatának alakításában
  - tárgyi, környezeti feltételeink jobbításában
  - rendezvények lebonyolításában

- A szülő, mint a **tanulási-nevelési folyamat szereplője**

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, mely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladatainknak sikerességét támogatja, erősítik, színesíti.

Színtere lehet:

- az osztályfőnöki óra
- a szülői értekezlet
- a szabadidős tevékenységek
- kulturális területek

Kezdeményezője

- a szülői munkaközösség
- az osztályfőnök
- az iskola vezetése

**További kapcsolataink:**

- fenntartónkkal és működtetőnkkel: a Győri Tankerületi Központtal
- Hegyeshalom Nagyközség Önkormányzatával
- Német Önkormányzattal
- helyi civil szervezetekkel, egyesületekkel



## ***1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata***

### A VIZSGASZABÁLYZAT CÉLJA

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni
- a Pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

### ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javító vizsgákra

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

### OSZTÁLYOZÓ VIZSGA

Az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott –kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól

- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

#### KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

A különözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

#### JAVÍTÓVIZSGA

Ha a tanuló tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit közzé kell tenni az érintett tanulók számára.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

#### FÜGGETLEN VIZSGABIZOTTSÁG ELŐTT ZAJLÓ VIZSGA

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

#### TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK LEGFONTOSABB ALAPELVEI

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

## ÍRÁSBELI VIZSGÁK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet

-a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot

- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc

- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával

Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani.

Az írásbeli vizsga javítása: a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot.

## A SZÓBELI VIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le

- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie

- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani

- a felkészülési idő legalább 20 perc, kivétel az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő

- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja

- a felelet maximum 10 percet tarthat

## AZ EGYES VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI, KÖVETELMÉNYEI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDJE

### A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

### VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI

|                                     |                           |
|-------------------------------------|---------------------------|
| Magyar irodalom                     | írásbeli + szóbeli vizsga |
| Magyar nyelv                        | írásbeli + szóbeli vizsga |
| Történelem (Állampolgári ismeretek) | írásbeli + szóbeli vizsga |
| Német nyelv                         | írásbeli + szóbeli vizsga |
| Matematika                          | írásbeli + szóbeli vizsga |

|                                      |                                    |
|--------------------------------------|------------------------------------|
| Fizika                               | írásbeli + szóbeli vizsga          |
| Természettudomány (Környezetismeret) | írásbeli + szóbeli vizsga          |
| Földrajz                             | írásbeli + szóbeli vizsga          |
| Biológia                             | írásbeli + szóbeli vizsga          |
| Kémia                                | írásbeli + szóbeli vizsga          |
| Vizuális kultúra                     | gyakorlati vizsga                  |
| Technika és tervezés                 | gyakorlati + szóbeli vizsga        |
| Ének-zene                            | gyakorlati+ szóbeli vizsga         |
| Digitális kultúra                    | gyakorlati vizsga + szóbeli vizsga |
| Testnevelés                          | gyakorlati vizsga                  |
| Dráma és színház                     | gyakorlati + szóbeli vizsga        |
| Hon- és népismeret                   | írásbeli + szóbeli vizsga          |

### ***1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai***

A tanuló felvételéről a tankötelezettség szabályozása szerint járunk el. Az iskola a körzetében lakó tanköteles tanulót köteles beírni az első osztályba.

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől – az egyedi körülmények mérlegelése alapján – az igazgató dönt.

#### **Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai**

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével – az igazgató dönt.

#### **Felvétel, átvétel elutasításának eljárásrendje**

A tanuló másik iskolából való felvételének, átvételének elutasítása az igazgató jogköre.

## **2. Az intézmény helyi tanterve**

Jogszabályi háttér:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény (Nkt.)
- A kerettantervek kiadásáról szóló 51/2012. EMMI rendelet.
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm.r.
- 5/2020 (I.31.) Korm.r.a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. r. módosítása
- A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet
- A köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (Vhr.)
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. r.

## 2. 1. Helyi tanterv szerinti óraterv

2020. szeptember 1-től 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben az 5/2020 (I.31.) Korm.r. a módosított NAT szerinti kerettantervre alapozva.

A tantárgyak megnevezése a táblázatban felsoroltaknak megfelelő. A szabadon tervezhető órák felhasználásánál az alábbi szempontok érvényesültek:

- a magyar nyelv és irodalom, a matematika ismeretanyaga, kompetenciái szükségesek az országos mérések és a 8. évfolyamon megírásra kerülő felvételi feladatok eredményességéhez, a többletórát elsősorban a szövegértési és a matematikai kompetenciák fejlesztésére tervezzük felhasználni,
- a NAT-ban meghatározott preferenciák a tantárgyak oktatására vonatkozóan.

| Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2020. |       |       |       |       |       |           |       |       |
|---|-------|-------|-------|-------|-------|-----------|-------|-------|
| Heti óraszám/évfolyam                                 | 1.    | 2.    | 3.    | 4.    | 5.    | 6.        | 7.    | 8.    |
| Magyar nyelv  | 7+1   | 7+1   | 5+1   | 5+1   | 4     | 4 +1      | 3+1   | 3+1   |
| Magyar irodalom                                       | (4+4) | (4+4) | (3+3) | (3+3) | (2+2) | (2,5+2,5) | (2+2) | (2+2) |
| Matematika  | 4+1   | 4+1   | 4+1   | 4+1   | 4     | 4         | 3+1   | 3+1   |
| Történelem  |       |       |       |       | 2     | 2         | 2     | 2     |
| Állampolgári ismeretek                                |       |       |       |       |       |           |       | 1     |
| Etika/hit- és erkölcsstan                             | 1     | 1     | 1     | 1     | 1     | 1         | 1     | 1     |
| Első élő idegen nyelv                                 |       |       |       | 2     | 3     | 3         | 3     | 3     |
| Fizika  |       |       |       |       |       |           | 2     | 1     |
| Kémia   |       |       |       |       |       |           | 1     | 2     |
| Biológia  |       |       |       |       |       |           | 1     | 2     |
| Földrajz  |       |       |       |       |       |           | 2     | 1     |
| Természettudomány                                     |       |       |       |       | 2     | 2         |       |       |

|                         |    |    |    |    |    |    |    |    |
|-------------------------|----|----|----|----|----|----|----|----|
| Környezetismeret        |    |    | 1  | 1  |    |    |    |    |
| Ének-zene               | 2  | 2  | 2  | 2  | 2  | 1  | 1  | 1  |
| Vizuális kultúra        | 2  | 2  | 2  | 1  | 1  | 1  | 1  | 1  |
| Technika és tervezés    | 1  | 1  | 1  | 1  | 1  | 1  | 1  |    |
| Digitális kultúra       |    |    | 1  | 1  | 1  | 1  | 1  | 1  |
| Testnevelés             | 5  | 5  | 5  | 5  | 5  | 5  | 5  | 5  |
| Hon- és népismeret      |    |    |    |    |    | 1  |    |    |
| Dráma és színház        |    |    |    |    | 1  |    |    |    |
| Osztályfőnöki           |    |    |    |    | 1  | 1  | 1  | 1  |
| Összesen:               | 22 | 22 | 22 | 23 | 27 | 26 | 28 | 28 |
| Kötelező óraszám        | 22 | 22 | 22 | 23 | 27 | 26 | 28 | 28 |
| Szabadon tervezhető óra | 2  | 2  | 2  | 2  | 1  | 2  | 2  | 2  |
| Maximális órakeret      | 24 | 24 | 24 | 25 | 28 | 28 | 30 | 30 |

A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege egy tanítási héten legfeljebb

- a) az első–harmadik évfolyamon huszonnégy,
- b) a negyedik évfolyamon huszonöt,
- c) az ötödik és a hatodik évfolyamon huszonnyolc,
- d) a hetedik és a nyolcadik évfolyamon harminc óra.

Maximális napi óraszám 1-3. évfolyamon 6 óra, 4-8. évfolyamon 7 óra.



## **2.2 A 2012-es NAT – kerettantervi óraterv szerint haladunk 2020. szeptember 1-től a 2. és 6. évfolyamtól**

A választott kerettanterv hatályos 2013. szeptember 1-től az 1. és 5. évfolyamon

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet rendelkezik.

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

| <b>Tantárgy megnevezése 1-4. évf.</b>            | <b>Változat</b> |
|--|-----------------|
| Magyar nyelv és irodalom                         | KÖTELEZŐ        |
| Német nyelv                                      | KÖTELEZŐ        |
| Matematika                                       | KÖTELEZŐ        |
| Etika/Hit- és erkölcstan                         | KÖTELEZŐ        |
| Környezetismeret                                 | KÖTELEZŐ        |
| Ének-zene  | A               |
| Vizuális kultúra                                 | KÖTELEZŐ        |
| Életvitel és gyakorlat                           | KÖTELEZŐ        |
| Testnevelés és sport                             | KÖTELEZŐ        |
| <b>Tantárgy megnevezése 5-8. évf.</b>            | <b>Változat</b> |
| Magyar nyelv és irodalom                         | A               |
| Német nyelv                                      | KÖTELEZŐ        |
| Matematika                                       | KÖTELEZŐ        |
| Erkölcstan                                       | KÖTELEZŐ        |
| Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek | KÖTELEZŐ        |
| Természetismeret                                 | KÖTELEZŐ        |
| Fizika   | A               |
| Kémia  | B               |

|                                  |          |
|----------------------------------|----------|
| Biológia-egészségtan             | A        |
| Földrajz                         | KÖTELEZŐ |
| Ének-zene                        | A        |
| Dráma és tánc                    | KÖTELEZŐ |
| Vizuális kultúra                 | KÖTELEZŐ |
| Informatika                      | KÖTELEZŐ |
| Technika, életvitel és gyakorlat | KÖTELEZŐ |
| Testnevelés és sport             | KÖTELEZŐ |
| <i>Osztályfőnöki</i>             | -        |

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

| <b>Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam</b> |                |                |                |                |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Tantárgyak</b>                                 | <b>1. évf.</b> | <b>2. évf.</b> | <b>3. évf.</b> | <b>4. évf.</b> |
| Magyar nyelv                                      | 7+1            | 7+1            | 6+2            | 6+1            |
| Magyar irodalom                                   | 4+4            | 4+4            | 4+4            | 3 + 4          |
| Német nyelv                                       |                |                |                | 2              |
| Matematika  | 4+1            | 4+1            | 4+1            | 4+1            |
| Etika/Hit- és erkölcstan                          | 1              | 1              | 1              | 1              |
| Környezetismeret                                  | 1              | 1              | 1              | 1+1            |
| Ének-zene   | 2              | 2              | 2              | 2              |
| Vizuális kultúra                                  | 2              | 2              | 2              | 2              |
| Életvitel és gyakorlat                            | 1              | 1              | 1              | 1              |
| Testnevelés és sport                              | 5              | 5              | 5              | 5              |
|   |                |                |                |                |
| <b>Szabadon tervezett órakeret</b>                | <b>0</b>       | <b>0</b>       | <b>0</b>       | <b>0</b>       |

|   |                |                |                |                |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Rendelkezésre álló órakeret                       | <b>25</b>      | <b>25</b>      | <b>25</b>      | <b>27</b>      |
| <b>Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam</b> |                |                |                |                |
| <b>Tantárgyak</b>                                 | <b>5. évf.</b> | <b>6. évf.</b> | <b>7. évf.</b> | <b>8. évf.</b> |
| Magyar nyelv                                      | 4+1            | 4+1            | 3+1            | 4+1            |
| Magyar irodalom                                   | (2,5 +2,5)     | (2,5 +2,5)     | (2+2)          | (2,5 +2,5)     |
| Német nyelv                                       | 3              | 3              | 3              | 3              |
| Matematika  | 4              | 3 +1           | 3+1            | 3+1            |
| Etika/Hit- és erkölcstan                          | 1              | 1              | 1              | 1              |
| Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek  | 2              | 2              | 2              | 2              |
| Természetismeret                                  | 2              | 2              |                |                |
| Fizika  |                |                | 1,5            | 1,5            |
| Kémia   |                |                | 1,5            | 1,5            |
| Biológia-egészségtan                              |                |                | 2              | 1+1            |
| Földrajz  |                |                | 1+1            | 2              |
| Ének-zene   | 1              | 1              | 1              | 1              |
| Dráma és tánc                                     | 1              |                |                |                |
| Vizuális kultúra                                  | 1              | 1+0,5          | 1              | 1              |
| Informatika                                       | 0+1            | 1              | 1              | 1              |
| Technika, életvitel és gyakorlat                  | 1              | 1+0,5          | 1              |                |
| Testnevelés és sport                              | 5              | 5              | 5              | 5              |
| <i>Osztályfőnöki</i>                              | 1              | 1              | 1              | 1              |
| Szabadon tervezett órakeret                       | <b>0</b>       | <b>0</b>       | <b>0</b>       | <b>0</b>       |
| Rendelkezésre álló órakeret                       | <b>28</b>      | <b>28</b>      | <b>31</b>      | <b>31</b>      |

A tantárgyak helyi tanterve mellékletként kerül a Pedagógiai programhoz.

## ***2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei***

Egyik legfontosabb taneszköznek a **tankönyvet** tekintjük.

A tankönyvek kiválasztásánál a következő elveket tartjuk szem előtt:

- Tankönyvet az engedélyezett tankönyvlista alapján választjuk ki.
- Részletesen kibontva, metodikailag feldolgozva tartalmazza a tantervi anyagot a tankönyv.
- A tankönyvet jellemezze a tudományos hitelesség és érthetőség.

Csak olyan megfogalmazásokat tartalmazzon, amelyeket a későbbiekben csak kiegészíteni és nem helyesbíteni szükséges

- Alapvető követelmény, hogy a tankönyv stílusa világos, a nyelvtan szabályainak megfelelő, a tanuló számára jól érthető legyen
- A választott tankönyvek esztétikájukban legyenek vonzóak a tanulók számára

A tankönyv illusztrációja segítse a tananyag megértését, a motiváció fokozását

- A tankönyvek megválasztásáról az érintett munkaközösség dönthet. Azoknál a tantárgyaknál, ahol nincs szakmai munkaközösség, ki kell kérni a pedagógiai munkaközösség véleményét
- Gazdaságossági szempontok miatt a több éven át használható, „tartós” tankönyveket szorgalmazzuk

A tankönyvön kívül **munkafüzeteket** használunk, ha annak tartalma, szerkezete kapcsolódik a tankönyvhöz, s biztosítja a tanulói aktivitást, a tanórán ill. az otthoni tanulásban. Ezt a szempontot kell érvényesíteni akkor is, ha a tankönyv és a munkafüzet egységes „tankönyvcsaládként” kerül piacra.

**Mérőlapokat** az egyes tantervi témákon belüli ismeretek és tevékenységek tudásának ellenőrzésére használunk. Minimumszintű mérőlapokat alkalmazunk évfolyamonként és tantárgyanként a továbbhaladás eldöntésére, a készségtárgyak kivételével.

**Feladatgyűjteményt, albumokat** lehetőleg az iskolai könyvtár keretében biztosítunk tanulóinknak.

A taneszközökről való gondoskodás az igazgató feladata, aki e feladatát az általa megbízott iskolai könyvfelelősön keresztül látja el.

A tankönyv és taneszközellátás rendjét a

- nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény)

- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- valamint a tankönyvrendelésre vonatkozó aktuális rendeletek szerint végezzük.

## ***2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása***

### *2.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása*

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- Az óvodás létből az iskolai életformára történő zökkenőmentes átvezetés.
- Az iskolai élet, a társas kapcsolatok szokásrendjének pontos elsajátítása.
- A feladat és szabálytudat erősítése.
- Az érdeklődés, az aktivitás, a tevékenység iránti igény felkeltése, ébrentartása.
- A saját fejlődési ütem és a fejlesztési korlát elfogadása, önismeret alapozása.

### *2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása*

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény- elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- A közösségi tudat erősítése, az érzelmi élet gazdagítása.
- Az alapvető kultúrtechnikák elsajátítása, a kommunikáció fejlesztése.
- A játék megszerettetése, a szabályjátékok, didaktikai játékok örömeinek megítélése.
- A személyiség értelmi, érzelmi, akarati oldalának erősítése.
- A kulturált szociális háttérből adódó hátrányok csökkentése, felzárkóztatás.
- Törekvése a pozitív tulajdonságok felfedezésére, tudatosítására, a megerősítésére és fejlesztésre – önmaga és csoporttársaik felé is.

### *2.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása*

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- Az önismeret erősítése, reális kép kialakítása önmagáról, lehetőségeiről korlátairól
- Az önképviselés, a megnyilatkozás, a véleménynyilvánítás elsajátítása.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia fejlesztését és gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Felkészítés a társadalmi szerepekre, a magánélet szerepeire, a konfliktusmentes kapcsolatépítésre, szocializációra.
- Az önálló tanulás elsajátítása, a megismerés módszereinek, műveleteinek gyakorlati alkalmazása.
- Egészségmegőrző, környezetvédő attitűd kialakítása.
- A jól működő képességek fokozott fejlesztése, a sérült képességek korrigálása, kompenzálása.
- A személyiség érzelmi, akarat oldalának stabilizálása
- A cselekvőképesség, a tartós munkavégzés, az erőfeszítés és kitartás kedvező feltételeinek a megteremtése.
- A nagy egyéni különbségek, a másság elfogadása.
- A kulturális, szociális hátrányok folyamatos csökkentése, az elfogadás erősítése a családdal közösen.
- Önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- Biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

#### *2.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása*

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

## ***2.5 Mindennapos testnevelés***

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

2013/14-es tanévtől az 1. és 5. évfolyamon kötelező tanítási óra keretében –heti 5 órában– szervezzük. Helyi sajátosságainkat figyelembe véve, célszerű az 5 testnevelés órát 1x2 + 3x1 órában beépíteni az órarendbe, hiszen a tornacsarnok 1 km-re van az iskolától, így egy órára nem érdemes igénybe venni. Tapasztalatunk szerint a diákok kedvelik a tornacsarnok adta lehetőségeket.

A kerettantervben meghatározott úszásoktatást elsősorban a 3. és 5. évfolyamon kívánjuk megvalósítani

## ***2.6 A szakköri foglalkozások***

Iskolánk a tanórán kívüli foglalkozások keretében idegen nyelvi (német és angol) szakkör, német nyelvi tehetséggondozó (nyelvvizsga-felkészítő) szakkör, énekkar, sportfoglalkozások (kézilabda, labdarúgás), Beszélni nehéz!, Anyanyelvi és igény szerint egyéb szakkörök szervezését biztosítja a tanulóknak.

Az idegen nyelvi foglalkozásokra az alábbiak szerint kínálunk lehetőséget:

1. évfolyamon: német nyelv 1 óra/osztály
2. évfolyamon: német nyelv 1 óra/osztály

3. évfolyamon: német nyelv 1 óra/osztály

5-8. évfolyamon: német nyelv 1 óra/évfolyam

7-8. évfolyamon: angol nyelv 1 óra/évfolyam

## **2.7 Projektoktatás**

**Projekthét.** Az 1-4. osztály tanulói a tanév utolsó hetében projektoktatás keretében sajátítanak el ismereteket a tanév elején meghatározott tematika szerint, a környezettudatosságra nevelés érdekében.

Az 5-8. osztály tanulói az éves munkatervben meghatározottak szerint projektnapok keretében foglalkoznak környezeti nevelés, fenntarthatóság témáival, öko programokkal.

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

Iskolai szinten félévente 1-1 egészségnapi projekt, félévente 1-1 egészség hét (egészséges táplálkozás, balesetmegelőzés, szerfogyasztás) kerül megszervezésre.

### **2.7.1 Öko programok**

Több évtizedes hagyományt folytatunk évente az öko programok megvalósításával.

Főbb témáink projektfoglalkozások keretében kerülnek feldolgozásra az éves munkatervben meghatározott napokon. Az 1-4. és 5-8. évfolyamok számára külön szervezzük, a fenntarthatóságra nevelés hangsúlyozásával. Témáink:

- Víz
- Föld
- Madarak és fák

Feladatok a megvalósításhoz: saját készítésű, figyelem felkeltő kisfilm megtekintése; versek/dalok/fogalmazások/ írása, plakátok készítése, szólások és közmondások értelmezése adott témában; online tesztek kitöltése; öko-kiállítás; vetélkedők; hulladékszobrok/ hulladékokból használati tárgyak készítése; kísérletek vízzel; témafeldolgozás községünk lakott területén kívül: pl. környezet szépítése, szelektív szigetek feltérképezése/használat, madárles, hulladékdetektívek munkában, környezetünk természetes vizeinek vizsgálata, szennyvíztelep látogatása. Az iskolánkban kihelyezett szelektív gyűjtők és a flakonpréselő használatával kapcsolatos vetélkedők.



## **2.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések**

Tudatosan törekszünk az eredményes együttnevelés feltételeinek biztosítására, a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók hatékony integrált oktatásának megvalósítására. (Ld. Esélyegyenlőségi terv)

A tanulóink szociális és anyagi helyzete heterogén. Ennek megfelelően az alábbiakkal igyekszünk segíteni:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- a napközi otthon;
- a tanulószoba;
- a diákétkeztetés;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek;
- pályázati lehetőségeket kihasználva próbálunk anyagi támogatást szerezni a tanulmányaikban, magatartásukban helytálló rászorulóknak.
- kirándulások iskolai szervezések tekintetével vagyunk az érintett csoport (osztály) anyagi helyzetére;
- a lehetőségeinkhez mért anyagi támogatással biztosítjuk, hogy anyagi okból a táboroztatásból ne kelljen itthon maradnia olyan tanulónknak, aki magatartás és szorgalmi helyzetét tekintve érdemes lenne arra. Olyan költséges tábort, nyaralást, programot, amely nem minden gyerek számára elérhető, tanítási idő alatt szülői kezdeményezésre sem szervezünk.

## **2.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái**

A nevelőtestület

- a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését;
- az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is;
- magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonytságot tesznek;
- a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.

(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

- a nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott
- fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
- a tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő

KIVÁLÓAN TELJESÍTETT

JÓL TELJESÍTETT

MEGFELELŐEN TELJESÍTETT

FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL

- A második évfolyam végén, a harmadik és negyedik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
- A félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

**jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).**

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból a heti óraszám + 1 érdemjegyet kell szereznie félévenként.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a KRÉTA rendszeren keresztül.

*Az írásbeli beszámoltatás formái:*

a./ Tanév eleji felmérések: 1.o.-ban bemeneti, 2.,3.,4. évfolyam az év eleji ismétlést követő

b./ Évközi dolgozatok: formatív, diagnosztizáló

c./ Témazáró tudásszintmérések: szummatív céllal

d./ Félévkor és tanév végén végzett írásbeli mérések

e./ Országos kompetenciamérések

Az a./ pontban : 1 évfolyamon matematika bemeneti mérés 2.,3.,4. évfolyamokon tanév eleji ismétlés után az előző tanév tananyagából, tantárgyankénti mérés /a felejtés mértékéről/.

b./ pontban : évközi tájékoztató tudáspróbák az 1-4. évfolyamon

c./ pontban: témák lezárása, összefoglalása, rendszerezése után,  
összegző céllal

d./ Félévi és évvégi írásbeli szummatív célú mérések, döntőek az  
értékelés szempontjából

| <b>Évfolyam</b>               | <b>A mérés típusa</b> | <b>Ideje</b> | <b>Célja</b>               | <b>Tantárgy</b>       | <b>Az értékelésben betöltött szerepe</b> |
|-------------------------------|-----------------------|--------------|----------------------------|-----------------------|--|
| 1. évfolyam<br>Bemeneti mérés |                       | Szeptember   | Az iskolakészültség mérése | Matematika            | Nincs szerepe, tájékoztató jellegű       |
|                               | Összegző              |              | A tanulók tudásának        | Matematika<br>Magyar: | Fontos szerepe van, tanév végén          |

|                     |                 |                  |  |   |                    |
|---------------------|-----------------|------------------|--|---|--------------------|
| Tudásszint mérések  | mérések         | A tanév folyamán | feltérképezése                                   | - Hangos olv.<br>- Szövegértés<br>- Írás      | meghatározóak      |
| 2., 3., 4. évfolyam |                 |                  |  |   |                    |
| Tanév eleji         | Szummatív mérés | Október          | Az előző évi követelmények teljesítésének mérése | Magyar:<br>olvasás<br>szövegértés<br>nyelvtan | Fontos szerepe van |
| Témazáró felmérések | Szummatív mérés | A tanév során    | A tudásszint megállapítása                       | írás<br>Idegen nyelv<br>Környezetism.         | Döntő szerepük     |

| Évfolyam                       | A mérés típusa  | Ideje           | Célja                                | Tantárgy | Az értékelésben betöltött szerepe |
|--------------------------------|-----------------|-----------------|--------------------------------------|----------|-----------------------------------|
| Félévi és évvégi mérések       | Szummatív mérés | Január<br>Május | Szummatív                            |          | Fontos szerepük                   |
| 1-4. évfolyam                  |                 |                 |                                      |          |                                   |
| Tantárgyi mérés<br>Szövegértés | Diagnosztizáló  | Folyamatosan    | A szövegértés képességének felmérése | Irodalom | Fontos szerepe van.               |

### Az 5-8. évfolyam

Az írásbeli beszámoltatások formái

- témaközi szaktárgyi dolgozatok
- témazáró dolgozatok
- központi mérések /országos kompetenciamérések

A témazáró dolgozatok íratásának időpontjait a szaktárgyi tanmenetek tartalmazzák.

A témazáró dolgozatot egy héttel a megírás előtt a tanárnak kötelessége bejelenteni. Egy napon két témazáró dolgozatnál több nem lehet. A dolgozatot a pedagógus két héten belül köteles kijavítani és azt a KRÉTA naplóban dokumentálni.

Az értékelés dokumentálása a KRÉTA osztálynaplóban:

- a témazáró dolgozat jegyét piros színnel,
- a témaközi dolgozatok jegyét kék színnel.

Témazáró dolgozatok értékelése:

|          |               |
|----------|---------------|
| 0-35%    | elégtelen (1) |
| 36-50%   | elégséges (2) |
| 51-75%   | közepes (3)   |
| 76-89 %  | jó (4)        |
| 90-100 % | jeles (5)     |

Az írásbeli beszámoltatások formáit az alábbi táblázat tartalmazza:

| Az írásbeli beszámoltatás típusa                           | Mérőeszköz                    | Az írásbeli beszámolt. időpontja | Felelőse   | Dokumentálás módja | Informálódók köre           | A beszámoltatás szerepe |
|--|-------------------------------|----------------------------------|------------|--------------------|-----------------------------|-------------------------|
| Szaktárgyi témaközi dolgozat                               | feladatlapok                  | Szaktárgyi tanmenet szerint      | Szaktanár  | napló              | tanuló, szülő, pedagógus    | formatív                |
| Szaktárgyi témazáró dolgozat                               | feladatlapok                  | Szaktárgyi tanmenet szerint      | Szaktanár  | napló              | tanuló, szülő, pedagógus    | szummatív               |
| Központi mérés /OM- kompetenciamérések 6. és 8. évfolyamon | mérőlapok                     | OM. r. szerint                   | Igazgatóh. | értékelőlap        | tanuló, szülő, OKÉV központ | diagnosztikus           |
| Tanév végi mérések<br>• tantárgyi tudásszintmérés          | mérőlapok<br>külső mérőeszköz | május                            | Igazgatóh. | értékelőlap        | tanuló, szülő, tantestület  | szummatív               |

|  |                                |  |                       |                              |                            |                |
|--|--------------------------------|--|-----------------------|------------------------------|----------------------------|----------------|
| (az évi munkaterv tartalmazza a kiemelten elemzendő tantárgyakat, évfolyamokat figyelemmel az OM mérésben résztvevőkre |                                |  |                       |                              |                            |                |
| • neveltségi szintmérések, attitűd-vizsgálatok   | Mérőlap                        | Az éves munkatervben rögzítettek szerint | Pedagógiai mk. vezető | értékelőlap elemző beszámoló | tanuló, tantestület, szülő | diagnosztizáló |
| •környezet-egészségi nevelés   | - mérőlapok<br>- SWOT-analízis | 2 évente                                 | Igazgatóh.            | értékelőlap                  | tanuló, tantestület, szülő | diagnosztikus  |

#### **A projektoktatás értékelési szempontjai:**

1. tartalmi megfelelés
2. esztétikai megjelenés
3. a gyakorlati alkotás minősége
4. a társakkal való együttműködés

#### **Az írásbeli és szóbeli beszámoltatás rendje, az írásbeli és szóbeli számonkérések formái tantárgyanként:**

##### **1-2. évf. Magyar irodalom:**

- hangos olvasás felmérése havonta
- külalak értékelése
- szövegértés felmérés havonta-kéthavonta
- alkalmanként szóbeli felelet (vers felmondás)

##### **1-2. évf. Magyar nyelv:**

- témakörönként témazáró dolgozat
- tájékozódó felmérés fejezeten belül
- tollbamondás, másolás havi szinten

### **1-2 évf. Matematika:**

- témazáró dolgozat témakör végén
- témakörön belül ellenőrző tudáspróba
- fejszámolás (2. évf. második félévtől a szorzótábla kikérdezése szóban-írásban)

### **3-4. évf. Magyar irodalom:**

Írásbeli számonkérés:

- szövegértés havonta
- számonkérés témakörön belül
- önálló fogalmazás
- gyűjtőmunka

Szóbeli beszámoltatás:

- hangos olvasás folyamatosan
- memoriterek
- tartalommondás folyamatosan

### **3-4. évf. Magyar nyelv:**

Írásbeli számonkérés:

- Témazáró dolgozat témakörönként
- Tájékozódó felmérés témakörön belül
- Másolás, tollbamondás folyamatosan
- Szóbeli beszámoltatás:
- Nyelvtani fogalmak, helyesírási szabályok témakörönként

### **3-4. évf. Matematika:**

- témazáró témakörönként
- témakörön belül írásbeli számonkérés, tudáspróba
- gyűjtőmunka ( szorgalmi feladatok )
- félévenként számolási készség felmérése

### **3-4. évf. Környezetismeret:**

- témazáró témakörönként
- témakörön belül írásbeli vagy szóbeli felelet
- gyűjtőmunka

**Kémia, fizika, biológia:**

- fejezetenként témazáró dolgozat
- minden fejezetben legalább 1 írásbeli felelet
- szóbeli felelet a kommunikációfejlesztés és felkészülés ellenőrzés érdekében
- kiselőadás, beszámolók, kísérletek értékelése

**Természettudomány, földrajz, történelem, állampolgári ismeretek:**

- fejezetenként egy témazáró megírása
- egy fejezetben egy írásbeli számonkérés
- órai munkák, szóbeli feleletek fejezetenként több alkalommal
- beszámoló, kutatómunka több alkalommal

**Etika:**

- órai munka, gyakorlati feladat
- néhány házi dolgozat elkészítése

**Technika és tervezés:**

- 1-4. évf.: gyakorlati munka
- 5-8. évf:
- témazáró dolgozat fejezetenként, nagyobb témánként
- írásbeli felelet alkalmanként
- gyakorlati feladat óránként
- beszámoló készítése

**Ének zene:**

- témazáró dolgozat fejezetenként, nagyobb témánként
- írásbeli, szóbeli felelet alkalmanként
- órai munka ösztönzése

**Német nyelv:**

- szavak számonkérése rendszeresen szóban illetve írásban
- témakörönként 1 írásbeli felelet
- modulonként legalább 1 szóbeli felelet (memoriter)
- órai munka, szorgalmi feladatok értékelése
- témazáró dolgozat

**5-8. évf. Magyar irodalom:**



- témazáró dolgozat fejezetenként
- szövegértés felmérés havonta-kéthavonta
- 5-7. évfolyamon év végi belső mérés értékelése
- 8.évfolyamon a felvételi előkészítőre, kompetencia mérésre felkészülés, értékelése egy érdemjeggyel
- memoriterek szóban,írásban
- hangos olvasás félévente
- témakörön belüli írásbeli/szóbeli számonkérés
- beszámoló, kiselőadás, gyűjtőmunka
- fogalmazás értékelése
- külalak értékelése

#### **5-8. évf. Magyar nyelv:**

- témakörönként témazáró dolgozat + tollbamondás (önálló jegy)
- külalak értékelése
- tollbamondás havonta
- témakörön belül tájékozódó felmérés (elmélet+gyakorlat)
- fogalmazás

#### **Matematika 5-8. évf.:**

- témazáró a fejetek zárásaként
- írásbeli, szóbeli felelet
- órai munka, többlet feladatok értékelése

#### **Digitális kultúra, vizuális kultúra:**

- gyakorlati munka értékelése

#### **Hon- és népismeret, dráma és színház:**

- írásbeli és szóbeli felelet
- gyűjtőmunka, kiselőadás
- gyakorlati munka

#### **Testnevelés:**

- gyakorlati értékelés (feladatvégzés, tanulói bemutató, versenyeken részvétel, felszerelés)

**A KRÉTA** naplóban az értékelések súlypontozása:

- Hangos olvasás (alsó és felső tagozaton): 130%
- Témazáró dolgozat: 200%
- Írásbeli és szóbeli feleletek, beszámolók és minden egyéb értékelés: 100%

## ***2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása***

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;
- a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- az esetleges szünetek idejére adott többlet házi feladat csak szorgalmi jellegű, melyet mindig pozitív értékelés követ.
- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

### **Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai**

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.

## ***2.11 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek***

A vizsgálatot az 5-8. évfolyamon évente a II. félévben kell megszervezni a NETFIT mérőmódszer szerint. A mérés eredményeit fel kell tölteni a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt informatikai rendszerbe. (NETFIT).

## **2.12 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei**

- A tanulók **magatartásának értékelésénél és minősítésénél** a második-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
- Az ötödik–nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök kéthavonta érdemjegyekkel értékeli.
- A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
- A félévi és az év végi osztályzatot a KRÉTA-ellenőrzőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a **magatartás értékelésének és minősítésének követelményei** a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) **Változó (3)** az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott 1 napot;
- osztályfőnöki intője van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

- A tanulók **szorgalmának értékelésénél és minősítésénél** az negyedik-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

- A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök szóvegesen értékeli, és azt a KRÉTA ellenőrzőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzik.

- A második -nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

- A félévi és az év végi osztályzatot a KRÉTA-ellenőrzőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a **szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei** a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;

- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Azt a tanulót, aki képességihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

#### Az iskolai jutalmazás formái, elvei

| Jutalmazási forma                       | A jutalmazott tevékenység  | Ideje            | Adományozza  |
|---|--|------------------|--|
| Szaktanári dicséret                     | Kiemelkedő tantárgyi teljesítményre  | A tanév folyamán | szaktanár  |
| Napközis nevelői dicséret               | Kiemelkedő napközis közösségi munkáért   | A tanév folyamán | napközis nevelő  |
| Osztályfőnöki dicséret                  | Kiemelkedő tanulmányi, kulturális, közösségi és sport tevékenységért   | A tanév folyamán | Osztályfőnök<br>a szaktanárok<br>napközis nevelők,<br>DÖK javaslata<br>alapján |
| Igazgatói dicséret                      | Kimagasló tanulmányi, kulturális, közösségi és sporteredményekért<br>/körzeti, területi verseny 1-6. helyezését/ | A tanév folyamán | Az osztályfőnök,<br>a szaktanár<br>javaslatára az<br>igazgató                  |
| Lőrincze Emléklap és igazgatói dicséret | megyei versenyen 1-10. helyezését  | Tanév végén      | A nevelőtestület   |

|  |  |                             |                |
|--|--|-----------------------------|----------------|
| Oklevél  | • az iskolai verseny 1-3. helyezését   | A verseny eredményhirdetése | igazgató       |
| Oklevél + könyvjutalom   | • tanév végén kitűnő eredményét  | Tanév végén                 | Nevelőtestület |
| Nevelőtestületi dicséret<br>• szaktárgyi teljesítményért<br>• példamutató magatartásért<br>• kiemelkedő szorgalomért<br>• példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalmáért | Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végző tanuló  | Tanév vége                  | nevelőtestület |
| Lőrincze Emléklap és Lőrincze Emlékplakett   | ARANY fokozat (nyolc éven át kitűnő tanulmányi eredményért)<br>EZÜST fokozat (nyolc év alatt csak egy jó osztályzata van, a többi jeles) | Ballagási ünnepségen        | nevelőtestület |

A dicséretet írásba kell foglalni és azt a szülő tudomására kell hozni.

### **Fegyelmi intézkedések, büntetések**

#### **Azt a tanulót, aki**

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni

#### **Fegyelmi intézkedések**

- szaktanári figyelmeztetés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés

- osztályfőnöki intés
- igazgatói intés
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés

### **Fegyelmi büntetés**

- megrovás
- szigorú megrovás

A fegyelmi eljárás lefolytatásának szabályait az SZMSZ tartalmazza, a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni és azt a szülő tudomására kell hozni.

### ***2.13 A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelvei***

Programunk kiegészítését meghatározza az a tény, hogy a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői bizottság sajátos nevelési igényű, enyhe fokban értelmi és más különleges bánásmódot igénylő tanulót integrált intézményünkbe. Fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus végzi a rászoruló tanulók fejlesztését. Egyéb fejlesztésre –logopédus, szomatopedagógus –szakember ellátást igényeljük az utazó gyógypedagógus intézménytől.

Programunkban törekszünk a Nemzeti Alaptanterv követelményeihez igazodni, a minimális teljesítmények eléréséhez eljutni a jobb képességet, a dinamikusabb fejlődést mutató tanulóknál.

Iskolánk a Szakmai Alapdokumentum alapján látja el a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését, oktatását. A feladatellátást integrált formában végezzük. A beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal rendelkező gyermekeket a szakértői ajánlás szerint fejlesszük.

Célkitűzésünk ezen tanulók képességfejlesztése, a rehabilitáció és rehabilitáció, az általános műveltség alapozása a életkornak és egyéni képességeiknek megfelelően.

A tanulók iskolai fejlesztésénél figyelembe vesszük a tanulási nehézségeiket, sajátos szükségleteiket. Az egyéniesített nevelés -differenciált tartalmakban, módszerekben – a tanórákon valósul meg, részben tanórán kívüli fejlesztéssel.

Abból kiindulva, hogy a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és más fogyatékoságúak az egységes emberi faj egyenértékű/de sajátos tagjai, a fogyatékos tanulók esetében is a **NAT egység követelményrendszerét** vesszük alapul.



Ennek során **ezen tanulók fogyatékoságainak lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális szükségleteihez igazodva** elsősorban a következő elveket alkalmazzuk:

- a követelmények teljesítéséhez hosszabb időszavok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van,
- az előírt minimális teljesítményekre szükség esetén sajátos, a fogyatékoságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése,
- iskolánkban segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítjük ezeket a tanulókat a követelmények elérésében, elsősorban az önmagukhoz viszonyított fejlődésüket értékelve.

A sajátos elvek, célok és tartalmak, de a szervezeti keretek is sajátos nevelési igényű tanulók eredményes nevelhetőségét szolgálják. Ezeknél a tanulóknál, sajátos adottságaik miatt, sok a nevelés szempontjából kedvezőtlen elem. Az átlagos nevelés náluk nem hoz kellő eredményt, csak a szükséglethez igazított gyógypedagógiai megsegítés, amely figyelembe veszi a testi-lelki állapotokban rejlő nevelést nehezítő tényezőket és az életkori sajátosságokat.

### **1. Általános célkitűzések**

- Az általános műveltség megalapozása az életkor, a tanulási akadályoztatottság, a fejlettség figyelembevételével.
- A tanulók szociális képességének, viselkedésének, magatartásának formálása a konfliktusmentes társadalmi beilleszkedés érdekében.
- Alapvető tanulási képességek fejlesztése.
- Az önálló tanulás képességének fejlesztése, egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése hosszabb időkeretek biztosításával.
- A jól működő képességek tudatos fejlesztése, értékeik, adottságaik megismerése, önbecsülésük erősítése.

### **2. Helyi célkitűzések teljesülésének kritériumai**

- Eredményes, sikeres ismeretsajátítás önmaga képességeihez mérten.
- Szemléltetésen alapuló tevékenykedtető oktatás.
- Alapkészségek fejlesztése: olvasás, írás, számolási készség kialakítása, biztossá tétele.
- Szókincsfejlesztés, nyelvi illem.
- Kulturált érintkezési formák birtoklása, illemszabályok elsajátítása, önuralom.
- Reális önismeret, önelfogadás.
- Erőfeszítések, a kitartó munka vállalása nehezebb helyzetekben, a monotoniatűrés.

- Önmaga és a társak másságának pontos ismerete, megértése, türelem.
- Öszinte, becsületes, a társadalomba beilleszkedni tudó ember nevelése.

### **3. Nevelési-oktatási és képzési célok életkori szakaszokhoz rendelve**

#### **a./ A kisiskoláskor /1-2./ - /3-4. / évfolyam**

- Az óvodás létből az iskolai életformára történő zökkenőmentes átvezetés.
- Az iskolai élet, a társas kapcsolatok szokásrendjének pontos elsajátítása.
- A feladat és szabálytudat erősítése.
- Az érdeklődés az aktivitás, a tevékenység iránti igény felkeltése, ébrentartása.
- A saját fejlődési ütem és a fejlesztési korlát elfogadása, önismeret alapozása.
- A közösségi tudat erősítése, az érzelmi élet gazdagítása.
- Az alapvető kultúrtechnikák elsajátítása, a kommunikáció fejlesztése.
- A játék megszerettetése, a szabályjátékok, didaktikai játékok örömeinek megítélése.
- A személyiség értelmi, érzelmi, akarati oldalának erősítése.
- A kulturált szociális háttérből adódó hátrányok csökkentése, felzárkóztatás.
- Törekvése a pozitív tulajdonságok felfedezésére, tudatosítására, a megerősítésére és fejlesztésre – önmaga és csoporttársaik felé is.

#### **b./ A serdülőkor /5-6./ - /7-8./ évfolyam**

- Az önismeret erősítése, reális kép kialakítása önmagáról, lehetőségeiről, korlátairól
- Az önképviselés, a megnyilatkozás, a véleménynyilvánítás elsajátítása.
- Felkészítés a társadalmi szerepekre, a magánélet szerepeire, megfelelő konfliktuskezelésre és problémamegoldásra készítjük fel a tanulókat
- Az önálló tanulás elsajátítása, a megismerés módszereinek, műveleteinek gyakorlati alkalmazása.
- Egészségmegőrző, környezetvédő attitűd kialakítása.
- A jól működő képességek fokozott fejlesztése, a sérült képességek korrigálása, kompenzálása.
- A személyiség érzelmi, akarati oldalának stabilizálása
- A cselekvőképesség, a tartós munkavégzés, az erőfeszítés és kitartás kedvező feltételeinek a megteremtése.
- A nagy egyéni különbségek, a másság elfogadása.

- A kulturális, szociális hátrányok folyamatos csökkentése, az elfogadás erősítése a családdal közösen.

#### **4. A tanulási képességek fejlesztésének célja és feladata a rehabilitációs, rehabilitációs célú foglalkozásokon**

**Az első pedagógiai szakaszban /1-4. évfolyam/** a rehabilitációs, rehabilitáció kiemelt célja a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése az észlelés-kép-alkotás folyamatain keresztül, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek folyamatos kialakítása, fejlesztése, a beszéd formai és tartalmi oldalának megerősítése.

##### **• Gondolkodási képességek fejlesztése**

Fejlesztési feladat a pontos érzékelés kialakítása: tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása.

- **Összehasonlítás:** tárgyak, tárgyképek tulajdonság szerinti összehasonlítása /szín, alak-forma, nagyság, mozgás, mennyiség/ a feltárt lényeges tulajdonság alapján a hasonló és megkülönböztető jegyek, többszemponú összehasonlítása stb.
- **Differenciálás:** tárgyak, személyek jelenségek, mennyiségek csoportosítása a jellemzők alapján, a jellemző jegyek említésével, megkülönböztetés a minőség és mennyiség alapján, rendezés pl. nagyság, szín, mozgás szerint. A gondolkodási funkciók fejlesztése nem nélkülözheti az emlékezet, a figyelem, a koncentráció folyamatos fejlesztését. Az emlékezet személyek, tárgyak, szimbólumok megjegyzése, felsorolása, egymásutánisága, visszaemlékezés cselekedetekre, cselekvésre, történésre, tárgyakhoz, személyekhez kapcsolódó tevékenység felidézése stb.,.
- **Figyelem:** egyszerű, majd bonyolultabb utasítások végrehajtása, meghatározott cselekvés elvégzése, gyors reagálás az utasításokra, többféle mozgás vagy cselekvés végrehajtása, összpontosítás a feladatra, céltudatos feladatvégzés, próbálgatás, önellenőrzés.

##### **• A motoros képességek fejlesztése**

A motoros képességek fejlesztésének célja és feladata a testséma kiépítése, a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása, a testrészek mozgatása különböző testhelyzetekben, a saját testhez viszonyított irány- és térbeli helyzet felismerése stb. Finommozgás fejlesztése, vizuomotoros koordináció kialakítása, nagymozgások lendületes végzése, egyensúlygyakorlatok, ügyességi gyakorlatok stb.

Mozgáskivitelezés-tempó, erősség, ritmus szerint.

- **Tér- és időbeli tájékozódási képesség alakítása**

Térbeli hely és helyzet felismerése, megnevezése- fent- lent, elől-hátul-középen stb. Térbeli helyzetek megfogalmazása-relációs szókincs fejlesztése.

Időbeli tájékozódás: történésekre, cselekvésekre visszaemlékezni – időpont /mikor?/, időköz /mettől-meddig?/, az idő ritmusa, ritmikusan ismétlődő állapotok megfigyelése stb.

- **Kommunikációs képességek fejlesztése**

A beszédindíték, a beszédkedv fokozása, ösztönzés a kommunikációra. A beszédtechnikai részének fejlesztése beszédmintával, gyakorlatokkal, mint: a tagolt beszéd, a helyes légzés, a toldalék pontos tiszta ejtése, a szünettartás. A beszédhelyzethez alkalmazkodó hangerő, hanglejtés, beszédtempó és ritmus megtanításával, gyakoroltatásával.

A szókincs gyarapítása, aktivizálása. A tanult ismeretkörökhöz kapcsolódó szógyűjtés, a kifejezések, a fogalmak beépítése a tanuló szókincsébe. Az olvasás-írás tanulásában mutatkozó lemaradások, nehézségek leküzdésének feladatai: az olvasás irányításának, gyakorlása, sortartás, sorváltás, magánhangzók differenciálása, mássalhangzók megkülönböztetése, betűfelismerési gyakorlatok, hanganalízis, összeolvasási gyakorlatok stb.

Írásmozgás fejlesztése: a ceruzafogás, görcsös, szaggatott, lassú írásmozgás korrekciója, írásmozgások egymásutánjai, mozdulatok gyakorlása, a hangok, betűk közötti asszociáció megerősítése stb.

- **Szociális képességek fejlesztése**

Pontos diagnózis kialakítása a viselkedés elemzése nyomán. Megfelelő kötődések, viszonyulások kialakítása, szabályok felismerése, értelmezése, betartása, a társas viselkedés formáinak ismeretek, önfegyelem kialakítása, a kulturális hátrányokból eredő viselkedés- formák megváltoztatása.

**A második pedagógiai szakaszban /5-8. évfolyamon/ az első pedagógiai szakaszban felsorolt korrekciós területek és feladatok ismétlődnek, de tartalomban, mennyiségben követik a tanulók életkori sajátosságait, a tanulók fejlettségét és az elvárható tudást.**

A felsoroltakon túl a rehabilitáció és rehabilitáció kiemelt területe és feladata: a gondolkodási képességek, tanulási képességek, kommunikációs képességek fejlesztése.

- **Gondolkodási képességek fejlesztése**

**Feladat:** az újonnan szerzett és a már meglévő ismeretek közötti kapcsolat kialakítása, a lényeges-megegyező és eltérő- jegyek kiemelése, összehasonlítások, eltérések, különbözőségek megfogalmazása, differenciálása, a relációkban való gondolkodás.

A verbális szint megerősítése, gyakorlása feladatokon, műveleteken, feladat- és műveletrendszerekben /az általános, a különös, a fölé-, mellérendeltség, egyidejűség, a szempontváltás, a megfelelő gyűjtőfogalomba való besorolás stb./

#### • **Tanulási képességek fejlesztése**

**Feladat:** a szándékos tanulás, az önálló, a meghatározott célra irányuló tanulás kialakítása, önálló tanulási módszerek, technikák gyakorlása, az önellenőrzés formái, a koncentráció a tanulás ideje alatt –zavaró ingerek kiszűrése, a kudarc, a nehézség leküzdése, újrakezdés, próbálgatás, ismétlés stb.

#### • **Kommunikációs képességek fejlesztése**

**Feladat:** az összefüggő beszéd megerősítése, javítása, sokféle kommunikációs helyzetben, valóságos nyelvi készségek kialakítása konkrét tanulási folyamatban, a nyelvi megnyilatkozások tartalmi, formai alakítása, gyakorlati információközlések szóban, írásban, szövegértelmezés az olvasottak alapján, szövegalkotás szóban, írásban, grammatikai gyakorlatok, a helyesírási hibák elemzése, okfeltárás: /hiányos szabályismeretek, a gyakorlás, az automatizáltság hiánya, beszédhiba következménye/, az okokra irányuló fejlesztő feladatrendszer stb./

A korrektív célú fejlesztés a 7-8. osztályokban a megelőző évekre alapozva folytatódik. A fejlesztésnek fokozottabban kell szolgálnia a harmonikus személyiség alakítását, az önfegyelmet, a tudatos magatartást, a céltudatos feladat és munkavégzést.

A társadalmi beilleszkedés érdekében elsődleges feladat a társas kapcsolatok fejlesztése, a konfliktuskerülő és feloldó magatartás erősítése, felkészítés a családi szerepekre, az önálló életvezetésre. A szabályok, normák elfogadása is hozzátartozik a korrektív célú fejlesztéshez. Törekvés kulturális, szociális hátrányok felszámolására, a kortárs csoportokba való beilleszkedésre.

#### **Értékelés**

Az értékelés szempontjainál arra kell tekintettel lennünk, hogy értékeljünk:

- A tanuló önmagához mért fejlődését az ismeretek elsajátítása, a képesség a minőségi, mennyiségi gyakoroltatása terén.
- A tanuló szociális képességeinek, magatartásának, viselkedésének fejlődését.

- a tanuló iskolán kívülről hozott, iskolai követelményeken túli tudását, más területen megmutatkozó képességeit, arculatát.
- a./ Az első pedagógiai szakaszban a negyedik évfolyam végéig lehetőséget adunk egy-egy tanuló számára az egyéni adottságai, fogyatékosága és sajátos helyzete szerint, hogy az adott tanév követelményeit hosszabb idő alatt teljesítse.
- b./ Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, valamint 2. évfolyamon félévkor szövegesen értékelünk. Az értékelésnél az iskola Pedagógiai programjában megfogalmazottakat alkalmazzuk.
- c./ A felső tagozatban az osztályfőnök, a szaktanárok, és a gyógypedagógus együttesen alakítja ki a tanuló értékelését.

## ***2.14 Magasabb évfolyamra lépés feltételei***

A tantárgyak továbbhaladási feltételeit a helyi tantervek tartalmazzák.

### **Magasabb évfolyamba lépés**

- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a kiadott kerettantervekben "A fejlesztés várt eredményei" cím alatt meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az "elégéses" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.

A sikeres javítóvizsga feltétele: a helyi tantervben minimumszintként megjelölt követelmény

- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon a tanév végén háromnál több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.
- A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie ha:
  - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;

- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja a mulasztása, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető;

- magántanuló volt.

### **3. Egészségfejlesztési terv**

**Az egészségfejlesztési tervünkben az alábbiakra fordítunk hangsúlyt:**

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testnevelés
- testi - lelki egészség, szenvedélybetegségek megelőzése
- iskolai erőszak megelőzése
- balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás
- személyi higiéné
- veszélyeztetettség megelőzése
- gyermekvédelmi feladatok szervezése

#### **Egészség- és környezeti nevelési program**

1. Bevezető
2. Az egészségnevelési program célja, tartalma
3. A környezeti nevelési program célja, tartalma

##### **1.Bevezető**

*„ Vess el egy gondolatot tettet aratsz.*

*Vess el egy tettet és szokást aratsz.*

*Vess el egy szokást és jellemet aratsz.*

*Vess el egy jellemet és sorsot aratsz.”*

Ahol élünk – lakunk, tanulunk, dolgozunk, sétálunk - , közvetlen környezetünk. Jelen életünk, közérzetünk, egészségünk, de gyermekeink jövője, a következő nemzedék fejlődése szempontjából sem közömbös, hogy mennyire ügyelünk, vigyázunk magunkra és környezetünkre.

Az utóbbi évtizedekben kedvezőtlenül alakult a népesség egészségi állapota. Az egészségtelen életmód egyes elemeit illetően (dohányzás, alkoholfogyasztás, táplálkozási szokások, mozgáshiány) Magyarország a nemzetközi statisztikák élén foglal helyet. A halálozások felét az önpusztító életmód következményeként kialakult megbetegedések okozzák. A kedvezőtlen halálozási arányokért az alábbi kockázati tényezők felelősek:

- mozgásszegény életmód,
- az egészségtelen táplálkozás,
- a dohányzás,
- a mértéktelen alkoholfogyasztás,
- az egészséget károsító környezet hatásai,
- felelőtlen magatartás a közlekedésben, a ház körüli tevékenységekben,
- az élet megpróbáltatásaival való megbirkózás képességének hiánya és a rendezetlen, felelőtlen párkapcsolatok.

A technikai és a tudományos fejlődés veszélyes, kétélű fegyvert adott az emberiség kezébe. A ma emberének senkire és semmire át nem hárítható felelőssége, hogy ezt a fegyvert rosszra, azaz a természet, s ezzel önmaga elpusztítására, vagy jóra, tehát környezetünk megóvására, fejlesztésére, s így az emberiség jövőjének biztosítására fordítja – e.

Ennek a kérdésnek az eldöntésében kiemelkedő jelentősége van a nevelésnek, mely életünk során intézményes vagy intézményen kívüli formában alakítja az ember magatartását.

A környezeti – és az egészséges életmódra nevelés feladataiból az iskola eddig is jelentős részt vállalt, hiszen az ismeretek befogadására legfogékonyabb korosztállyal, a gyermekekkel foglalkozik, továbbá intézményi sajátosságai is alkalmassá teszik erre.

A megnövekedett társadalmi problémák, a felgyorsult élet, a családok helyzetének egyre nehezebbé válása miatt azonban az iskolának még az eddiginél is nagyobb részt kell vállalnia ezekből a feladatokból.

A két terület – az egészség- és környezeti nevelés- nem választható el egymástól, csak komplex folyamatként értelmezhető. Csak egy testileg és lelkileg ép ember képes környezettudatos magatartásra.

Ennek a nevelési folyamatnak részeként

- ▶ egymásra épülő,



- ▶ a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően bővülő,
- ▶ a helyi sajátosságokhoz igazodó,
- ▶ elméleti és gyakorlati ismereteket kell nyújtanunk az iskolába lépés pillanatától a tanulmányok befejezésének pillanatáig.

E feladatok teljesítésére szolgál egészség- és környezeti nevelés programunk.

## **2. Az egészségnevelési program célja és tartalma**

**Egészségnevelésünk célja (hosszú távon):**

**Tanulóinkat képessé tenni arra, hogy egyre fokozódó kontrollt szerezzenek saját egészségi állapotuk felett, ezáltal képessé váljanak annak javítására, alakítására. Tudják, hogy az ember sok kérdésben szabadon dönthet, de a következményeit mindig magának kell viselnie: felelős saját egészségéért, de azok sorsáért is, akiket a döntése érint. Az egészséges élethez a test és a lélek harmóniája elengedhetetlen. Fontos a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése.**

A program feladatainak elvégzése a tantestületre – osztályfőnökök, biológia, kémia, technika, testnevelő- és külső kapcsolatokra, segítőkre hárul: szülők, iskolaorvos, védőnő, Gyermekjóléti Szolgálat, Rendőrség, drogügyi koordinátor, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, diákönkormányzat.

Egészségnevelési programunkat az alábbi területekre osztjuk:

- *táplálkozás*
- *drogprevenció*
- *higiénia*
- *testmozgás*
- *mentálhigiénia*
- *szexuális fejlődés*

***Helyzetelemzést az iskolánkban az egészséges életvitelre vonatkozó kérdőív összesítése alapján készítettünk.***

A helyzetelemzést 3 évente szükség szerint újra el kell végezni, átfogó vagy egy-egy területre irányuló felmérés segítségével. Az eredmények alapján a rövid távú célokat módosítani kell. SWOT

–analízis segítségével a tantestület közösen meghatározhatja az egészség, ill. a környezeti nevelés erős és gyenge pontjait.

|             |             |
|-------------|-------------|
| Erősségek   | Gyengeségek |
| Lehetőségek | Veszélyek   |

### **EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁS**

**Helyzetelemzés:** Iskolánkban nem jellemző a tanulók alultápláltsága, inkább az ellenkezője, a túltápláltság. Itt a hangsúly – az egészséges táplálkozás terén - a minőségre irányuljon: a rendszeres gyümölcs-, és zöldségfélék, tejtermékek fogyasztására.

**Cél:** A táplálkozást illetően a család, a közvetlen környezet, a társadalom alakít ki jó és rossz szokásokat. A helytelen táplálkozási hagyományokon a legnehezebb változtatni. A reklámok, divathullámok nagy hatást gyakorolnak nemcsak a tanulók, de a felnőttek döntéseire is. A reklámok csábítása miatt, tanítványainkat megfelelő ismeretanyaggal, tudással kell ellátnunk, hogy a teljes értékű táplálkozást szem előtt tartva hozzák meg döntéseiket.

### **Megvalósítás:**

| Évf. | Tanórán   | Tanórán kívül   |
|------|---|---|
| 3.   | Környezetismeret: Egészséges táplálkozás<br>Táplálkozási ártalmak   | - Szülői értekezleten, fogadóórán beszélgetés a szülőkkel az étkezési szokásokról, a reggeli fontosságáról, az üdítő italok ártalmasságáról.<br><br>- Iskolaorvosi előadás az |
| 4.   | Környezetismeret: Vitaminok-( gyümölcssaláta készítése) szerepe a táplálkozásban  |   |
| 5.   | Osztályfőnöki órák: Táplálkozási szokások<br>Technika és életvitel: Az élelmiszerek összetétele, tápanyagaink<br>Az egészséges táplálkozás. Az étrend |   |

|    |   |  |
|----|---|--|
|    | Természetismeret: A gyümölcs és zöldségfélék szerepe az egészségünk megőrzésében  | étrendről<br>- Vetélkedő szervezése az egészséges táplálkozásról<br>- Bekapcsolódás megyei, ill. országos szintű egészségnevelési versenyekbe, melyek az egészséges táplálkozás területét is érintik |
| 6. | Osztályfőnöki órák: Egészséges táplálkozás<br>Technika és életvitel: élelmiszereink és egészségünk<br>Egészségtan: A táplálkozás, mint életszükséglet<br>Amit az egészséges táplálkozásról tudni kell       |  |
| 7. | Egészséges táplálkozás  |  |
| 8. | Kémia óra: zsírok, olajok, szénhidrátok, fehérjék, ásványi anyagok, vitaminok szerepe a táplálkozásban<br>Biológia és egészségtan: Táplálékok, tápanyagok<br>Jót, jól egészségesen!<br>A helyes táplálkozás |  |

### **DROGPREVENCIÓ**

**Helyzetelemzés:** Egyértelműen kiderült, hogy 7., 8. évfolyamra a tanulók 70-80%-a megismerkedett a cigarettával, szeszes itallal, s közel 50 %-uk nem utasítja el ezek fogyasztását. A közeli városba, diákdiscóba járó tanulók akár drogárúsításnak is tanúi lehetnek.

**Cél:** A tanítványaink legyenek tisztában az egészséget károsító szenvedélyekkel, illetve azoknak a szervezetre, személyiségre gyakorolt romboló hatásával (alkohol, cigaretta, feszültségoldó szerek). Tudják, hova fordulhatnak tanácsért, segítségért.

### **Megvalósítás:**

| Évf. | Tanórán   | Tanórán kívül  |
|------|---|--|
| 1.   | A televíziózás, mint káros szokás                                   | - Szülők tájékoztatása a drogról, káros szokásokról.<br>- Kötetlen beszélgetés a |
| 2.   | A televíziózás és számítógépezés                                    |  |
| 3.   | Környezetismeret: Egészséget károsító szokások (alkohol, dohányzás) |  |

|    |  |  |
|----|--|--|
| 4. | Környezetismeret: Egészséget károsító szokások ( kábítószer, drog )  | gyermekorvossal a drogról és az alkoholról<br><br>- Drogkoordinátor előadásának látogatása<br><br>- Részvétel a különböző szintű versenyeken, melyek a drogprevenció területét is érintik<br><br>- A drog és a bűnözés – előadás rendőrtiszt, ill. kortárssegítő részvételével |
| 5. | Dohányzás és alkohol.  |  |
| 6. | Osztályfőnöki óra: Dohányzás, mint szenvedély<br><br>Egészségtan: Nikotin, alkohol, kábítószer és a szervezet<br><br>Szenvedélyek és szenvedélybetegségek  |  |
| 7. | Osztályfőnöki óra: A dohányzás egészségkárosító hatása<br><br>Magyar népbetegség: alkoholizmus   |  |
| 8. | Osztályfőnöki óra: Szenvedélybetegségek<br><br>Kémia óra: Alkohol hatása a szervezetre<br><br>Biológia és egészségtan: A légzőrendszer betegségei<br><br>Nikotin stop!<br><br>Az alkohol nyomában<br><br>Mondj nemet a drogokra! |  |

## HIGIÉNIA

**Helyzetelemzés:** Tanulóinknál az ápoltságra törekvés, igényesség nem jelent problémát, viszont a fogápolás, szájhigiénia elhanyagolt képet mutat, e területen vannak teendőink.

**Cél:** Tanítványainkban legyen igény a környezetük tisztaságára, testük ápoltságára, fogápolásra életkoruknak megfelelően.

### Megvalósítás:

| Évf. | Tanórán   | Tanórán kívül   |
|------|---|---|
| 3.   | Környezetismeret: Betegség megelőzése, betegápolás, beteglátogatás, kuruzslás veszélyei<br><br>Természetgyógyászati termékek használata | - Gyermekorvosi beszélgetés a fogápolásról, és a szájhigiénéről |

|    |  |   |
|----|--|---|
| 4. | Könyezetismeret: környezetünk tisztántartása   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Részvétel különböző szintű versenyeken, melyek a fogápolás területét is érintik</li> <li>- Gyermekorvosi tájékoztatók a kötelező védőoltásokról, a betegségekről</li> <li>- Bemutatóval egybekötött előadás kozmetikus által a serdülőkori bőr- és szépségápolásról</li> <li>- Iskolafogászat: évenkénti szűrés</li> </ul> |
| 5. | Természetismeret, biológia: környezetünk   |   |
| 6. | <p>Osztályfőnöki óra: Higiéniai problémákról, a tisztálkodás fokozott szerepe</p> <p>Technika és életvitel: A jó megjelenés előfeltételei</p> <p>Egészségtan: A kiskamasz és a bőrápolás</p> <p>Az élő határ</p>   |   |
| 7. | <p>Osztályfőnöki óra: Öltözködés, jólápoltság</p> <p>Technika és életvitel: Kellemes megjelenés, ízléses öltözet</p>   |   |
| 8. | <p>Osztályfőnöki óra: Testápolás és szépségápolás; Környezetünk tisztántartása, a fertőzések megelőzése</p> <p>Biológia és egészségtan: A szervezet és a környezet határán</p> <p>A szervezet és a környezet határán</p> <p>A kamaszkori bőr és a tennivalók</p> <p>Test- és szépségápolás</p> <p>Technika és életvitel: Kozmetikumok használata A ruhaneműk tisztántartása</p> <p>Az egészségmegőrzés, a betegség elleni védekezés módjai</p> |   |

## TESTMOZGÁS

**Helyzetelemzés:** Tanítványaink közel 60 %-a mozog rendszeresen, és kb. 50 %-uk kirándul évente többször is a természetbe. Úgy tűnik a nyolcadikosok kissé elhanyagolják a testmozgást.

**Cél:** Szeressenek, akarjanak sportolni tanítványaink a testnevelés órán kívül is. Érezzék a mozgás fontosságát, hiszen a még fejlődésben lévő gyermekeknek min. napi egy órányi testedzésre lenne szükség.

A tanár egészség és testkulturális alapismereteket ad át, ezen ismeretek a rendszeres, tudatos testedzésre mozgósítanak. Így nagymértékben hozzájárulnak, hogy fiataljaink felismerjék: a

rendszeres fizikai aktivitásra szánt idő és anyagi ráfordítás többszörösen megtérül, ha az egészség, a cselekvőképesség és a jó közérzet egész életünkben megmarad.

| Évf. | Tanórán - Testnevelés órákon kívül  | Tanórán kívül   |
|------|---|---|
| 5.   | Osztályfőnöki óra: A sportolás örömei, eredményei   | -Tanulmányi kirándulások<br>-házi bajnokság rendezése évente korcsoportonként   |
| 6.   | Osztályfőnöki óra: Játékok a szabadban<br>Egészségtan: A mozgás és az egészség<br>Technika és életvitel: A jó megjelenés előfeltételei (testtartás, testalkat )   | - szakköri kirándulások, kerékpártúrák<br>- Diákolimpia (atlétika, kézilabda és labdarúgás)   |
| 7.   | Osztályfőnöki órák: Kirándulások a természetbe  | - részvétel a Bozsik programban, (futball<br>-labdarúgó edzések: 4  |
| 8.   | Osztályfőnöki órák: A nyaralás, kirándulás baleseti veszélyei<br>Biológia és egészségtan: Mozgásszervrendszerünk felépítése<br>Mozgás, pihenés, egészség<br>Amit a bőr és a mozgásszervek elsősegélyéről tudni kell | korcsoportban fiúknak és 2 korcsoportban lányoknak<br>- kézilabda lányoknak<br>- részvétel minden meghívásos sportrendezvényen, leginkább labdarúgásban, atlétikában és kézilabdában<br>-aerobik<br>-tömegsport |

### **MENTÁLHIGIÉNYIA**

**Helyzetelemzés:** Tanulóink esetében világosan kiderül, hogy szüleikkel az őszinte kapcsolat gyenge, sok esetben probléma, hogy alig találkoznak. Kapcsolataik a diáktársakkal, barátokkal erős. Érdeklődésük a párkapcsolatokra irányul. Jelentéktelen arányban élnek napirend szerint, pihenésük, alvási idejük kevés.

**Cél:** A tanulók legyenek tisztában a testi és lelki egészség összefüggéseivel, ismerjék a mentálhigiénás zavarok kezelési lehetőségeit. Kiemelt szerepet kapjon az egészséges személyiségfejlődés hangsúlyozása.

**Megvalósítás:**

| Évf. | Tanórán   | Tanórán kívül  |
|------|---|--|
| 3.   | Könyvetismeret: Találkozás önmagaddal   | - Helyes viselkedés az orvosi rendelőben               |
| 4.   | Könyvetismeret: Kapcsolatom társaimmal<br><br>Önismeret<br><br>Reklámok hatása életmódunkra   | .- TV –reklámok, plakátok megbeszélése                 |
| 5.   | Osztályfőnöki óra: Helyes napirend<br><br>Tanulásmódszertani órák: önismeret, kommunikációs készség fejlesztés  | - Párkapcsolatokról a védőnő által                     |
| 6.   | Osztályfőnöki óra: Mentálhigiénás zavarok; A dohányzás, mint szerveneybetegség<br>Tanulásmódszertani órák: önismeret, kommunikációs készség fejlesztés<br><br>Egészségtan: Milyennek látom magam? Hogyan látjuk egymást? A hatékony kommunikáció<br>Kamaszok, kapcsolatok és kockázatok | - Önismeret a pályaválasztáshoz - a gyermekorvos által |
| 7.   | Osztályfőnöki óra: Párkapcsolatok; A lelki egészség megbomlása; Szerveneybetegség, szekták<br>Tanulásmódszertani órák: önismeret, kommunikációs készség fejlesztés  |  |
| 8.   | Osztályfőnöki óra: A lelki egészségvédelem<br><br>A kábítószer, mint mentálhigiénás zavar<br><br>A lelki kábítószer: a szekták<br><br>A személyiségzavarok  |  |

**SZEXUÁLIS FEJLŐDÉS**

**Helyzetelemzés:** Tanulóink nemi felvilágosítást elsősorban a védőnőtől kapnak. A fiúk a társakkal, a lányok a barátnőkkel beszélgetnek szívesen e témáról. A szülők és a tanárok szerepe

kisebb. Információkat képes kiadványokból, újságokból és tévéműsorokból szereznek a tanítványaink. A fiúk és a lányok szexuális ismereteiket 1-5 ig értékelhették, és mindkét nemnél négyes átlag adódott.

**Cél:** A kamaszkor az az időszak, amikor a fiatalok mélyreható testi és lelki fejlődésen mennek keresztül, amelynek során meg kell hogy tanuljanak életre szóló döntéseket hozni, felelősséggel viseltetni önmaguk és mások iránt. Ugyanakkor a társadalom gyors változásai, a hagyományos értékek elvesztése, a családon belüli kapcsolatok meggyengülése, hamis értékek előtérbe kerülése sokakat veszélyes szexuális viselkedési formák választására ösztönöz. A fiataloknak ismerniük kell az ilyen viselkedési formák ( prostitúció, nagyszámú szexuális partner ) veszélyeit, és ki kell fejlesztenünk bennük azt a készséget, hogy képesek legyenek ezen veszélyeket elkerülni.

### **Megvalósítás:**

| Évf. | Tanórán  | Tanórán kívül  |
|------|--|--|
| 5.   | Osztályfőnöki: A fiúk és a lányok viszonya az osztályban   | -A lányok felvilágosítása a védőnő által a nemi éréstől és a menstruációról; a fiúk felvilágosítása a nemi éréstől és a serdülőkori testi változásokról, a serdüléssel kapcsolatos higiéniai ismeretek<br>-védőnő által elsősorban a 8. évf. számára):<br>▫ a párkapcsolatokról,<br>▫ felelősségtudat kialakításáról,<br>▫ szexuális nevelésről<br>▫ a fogamzásgátlásról |
| 6.   | Osztályfőnöki óra: A serdülők biológiai változásairól<br><br>Egészségtan: Kisfiúból nagyfiú<br><br>Kisleányból nagylány  |  |
| 7.   | Fiú-lány kapcsolat<br><br>Kommunikáció   |  |
| 8.   | Osztályfőnöki óra: A szerelem<br><br>Szexuális kultúra<br><br>Biológia és egészségtan:A férfi, A nő, Női és férfi szerepek és tulajdonságok<br><br>Nemi úton terjedő betegségek<br><br>A megtermékenyítéstől a születésig<br><br>Kamaszok, kapcsolatok és kockázatok |  |

### **3. Környezeti nevelési program**



A környezeti nevelés az utóbbi időben egyre fontosabbá válik. Magában foglalja a természet és az emberiség jövőjének fenntarthatóságát.

A fenntarthatóságra nevelés lényegében azt jelenti, hogy az oktatás kapcsolatokat hozzon létre környezeti, a társadalmi és a gazdasági rendszer között a célból, hogy megértessük e kapcsolatok működési szabályait. A fenntarthatóság érdekében szükséges ismeretek, magatartásminták, értékek és életviteli szokások megtanítására kell törekedni.

A fenntarthatóságra neveléshez meg kell érteni az ember és a környezet kölcsönös összefüggéseit és egymásrautaltságát.

Kívánatos, hogy a jövő nemzedékek nevelése során az iskolai életet az eddigieknél sokkal jobban hassa át a környezeti nevelés.

Öko-programok

#### **A környezeti nevelés céljai ( hosszú távú ) :**

- környezettudatos magatartás és életvitel kialakítása;
- a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás kialakítása, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé;
- érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt;
- bekapcsolni a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe;
- legyen meghatározó életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség vállalása;
- váljon meghatározóvá a környezeti károk megelőzésére való törekvés;
- együttműködési képesség a környezeti konfliktusok közös kezelésére és megoldására;
- elismertetni, hogy közös és egyéni kötelességre egyaránt szükség van, pl. a természeti források ésszerű felhasználása stb. esetén;

Az iskolai élet számos lehetőséget nyújt a környezeti nevelésre. Lehetőségei:

1. érzelmi alapon (személyes kapcsolat, élmények a természettel kapcsolatban)
2. racionális alapon (tények, összefüggések felismerése által)

**Helyzetelemzés:** Tanítványaink ismeretei jónak mondhatók a felmérés alapján. Érzelmi kötődésüket viszont lehetne (kellene ) erősíteni. Alkalmat keresni arra, hogy 1-1 napot, fél napot a természetben töltsünk közösen: megfigyelni az adott környék növény és állatvilágát, gyógynövényeket, gombákat felfedezni, allergiát okozó növényeket felismerni és nem utolsó sorban játszani a szabadban. Eközben észrevehetjük az illegálisan létrehozott hulladéklerakókat és egyéb

természetellenes tevékenység következményét. Hegyeshalom nyújt elegendő lehetőséget az ilyen jellegű tevékenységekre.

**Cél:** Tanulóinkat folyamatosan, életkoruknak megfelelően ismeretekkel, újabb és újabb tényekkel megismertetni a természettel, és a természet és társadalom kapcsolatát illetően. Felelősségtudat kialakítása a közvetlen környezetükkel szemben. Természetjárás, kirándulások alkalmával erősíteni az érzelmi kötődést.

### Megvalósítás:

| Évf. | Tanórán  | Tanórán kívül  |
|------|--|--|
| 1.   |  | - Játszóterei séta, játék<br>- erdőjárás<br>- szelektív hulladékgyűjtés  |
| 2.   |  | -osztálykirándulások:<br>műemlék- és<br>múzeumlátogatás,<br>arborétumok felkeresése,<br>környezetünk kulturális és<br>természeti értékeinek<br>védelme |
| 3.   | Környezetismeret: Környezetbarát viselkedés  |  |
| 4.   | Környezetismeret. A szennyezettség hatása az élőlényekre<br>A megelőzés, védekezés lehetőségei   | - kulturált, esztétikus<br>környezetrehozása,<br>állagának megóvása<br>(osztálytermek, iskolaudvar)  |
| 5.   | Osztályfőnöki óra: Közvetlen környezetünk<br>Technika és életvitel: A zöldnövényzet szerepe környezetünkben<br>Ápoljuk növényeinket!                   | - megemlékezés a<br>környezetvédelem jeles<br>napjairól (Víz napja,<br>Madarak és fák napja, Föld<br>napja )   |
| 6.   | Technika és életvitel: Szobai dísznövények a lakásban<br>A szobanövények ápolása és szaporítása<br>Természetismeret: Az erdő szerepe, Vizeink védelme, | - Zöld napok” címmel   |

|    |  |   |
|----|--|---|
|    | Értékmegőrzés a mezőn<br>Egészségtan: A környezetvédelem tudni- és tennivalói<br>Földrajz: Nemzeti parkjaink   | környezetvédelmi<br>rendezvénysorozat<br>szervezése   |
| 7. | Osztályfőnöki óra: Környezetvédelem kirándulás alkalmával<br>Kémia óra: Levegőtisztosítás, vízszennyezés<br>Technika és életvitel: A kertek típusai<br>Díszkertek létesítése, ápolási munkái<br>Környezetbarát kertművelés | - A környezetvédelemmel<br>kapcsolatos cikkek, képek,<br>élő problémák gyűjtése<br>- A környezetvédelemmel<br>kapcsolatos megfigyelések,<br>vizsgálatok végzése |
| 8. | Osztályfőnöki óra: A környezetvédelem ránk eső részének<br>megtétele<br>Biológia és egészségügy: felelős vagy a jövőért!   | - Riport készítése Település<br>és környezet címmel<br>- papírgyűjtés<br>- emlékfa ültetése (8.o.)  |

### **Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás**

Az osztályfőnöki órákon, valamint tanórákon kívül (külső előadók) lehetőséget biztosítunk az ismeretek elsajátítására, a gyakorlatias szemléletet előtérbe helyezve.

### **Gyermekvédelmi feladatok szervezése**

Lásd:1.6.4 pont